

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В.Г. КОРОЛЕНКА

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В.Г. КОРОЛЕНКА

ПОДІЇ, ФАКТИ

Довідник

Частина III
1980–1999

Харків 2007

ХДК 027.081(477)
ББК 78.33(4Укр)
Х 21

Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка. Події, факти [Текст] : довід. Ч. 3 (1980–1999) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка; [уклад. : Г.М. Єрофєєва, О.В. Филимонова; редкол. : В.Д. Ракитянська та ін.] – Х., 2007. – с.

У довіднику за хронологією подій подано інформацію про створення та розвиток Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка.

Третя частина містить факти про діяльність книгозбірні в 1980–1999 рр.

Видання адресовано фахівцям бібліотечної справи, викладачам і студентам вузів та училищ культури, аспірантам, усім, хто цікавиться історією бібліотек України.

Укладачі : Ганна Михайлівна Єрофєєва
 Олена Володимирівна Филимонова

Редакційна колегія :

В.Д. Ракитянська, засл. працівник культури України
В.В. Мірошникова
Л.М. Багрянцева
О.П. Куніч
І.Я. Лосієвський, д-р філол. наук, засл. працівник культури
України
Н.І. Полянська

Харківська державна наукова
бібліотека ім. В.Г. Короленка 2007

ІСТОРИЧНИЙ НАРИС

У 80-ті роки ХХ століття ХДНБ ім. В.Г. Короленка увійшла як великий культурно-просвітницький заклад, добре відомий на теренах СРСР.

Під керівництвом директора, заслуженого працівника культури Семененко Ніни Хомівни бібліотека працювала як відлагоджений механізм, надаючи послуги читачам, виконуючи функції культурно-просвітницького, науково-методичного, науково-дослідного закладу.

У справі удосконалення майже всіх напрямків діяльності, перш за все, у зберіганні книжкових фондів та підвищенні якості обслуговування читачів, велике значення мало введення в експлуатацію нового книгосховища на 4 млн. томів, будівництво якого закінчилося у 1980 році. Це дало змогу компактно, зручно розмістити всі 6000000 томів, в тому числі ті, що зберігались у 13 сховищах – підвалах, розкиданих по усьому місту. Переведення у нове книгосховище фонду рукописів і рідкісних видань з підвалу, де він не одноразово затоплявся, створило умови для безпечного зберігання раритетів.

Якісне формування бібліотечного фонду забезпечувала чітка система комплектування бібліотек, що сформувалася на той час.

Нові надходження з різних галузей знання щорічно складали понад 180 тис. Поточне комплектування регулювалося „Єдиним профілем комплектування основного і підсобного фондів ХДНБ ім. В.Г. Короленка” і здійснювалося на основі координації з науковими бібліотеками міста, згідно якої ХДНБ комплектувала переважно технічну і техніко-економічну літературу. З метою поліпшення якості і структури фондів вивчався склад читачів, їхні запити, провадилися дослідження з питань використання окремих частин фонду.

У 1986 р. характеристика фонду ХДНБ мала такий вигляд:

- за мовною ознакою: 5073000 прим. документів російською мовою, 582000 – українською, 13000 – мовами народів СРСР, 564000 – іноземними мовами;
- за видами видань: 3058000 книг, 1660000 періодичних видань, 1,5 млн. спецвидів технічної документації, майже 100000 нотних видань, понад 6000 грамплатівок;
- 44% фонду складали видання з техніки.

У 80-тих роках питома вага різних засобів поповнення фондів становила: платний обов'язковий примірник – 14,5%, купівля у книжкових магазинах і Харківському обласному бібліоколекторі – 17,8%, передплата через „Союздрук” та видавничі організації типу ВНДПП – 58%, вітчизняний та міжнародний книгообмін – 9%, дарунок – 0,7%.

Продовжувалося активне поповнення фонду бібліотеки рідкісними та цінними виданнями.

Поповнювалася колекція українського і, зокрема, харківського друку. У 1982 р. створюється меморіальна колекція, присвячена Г.П. Данилевському.

Відділом рідкісних видань і рукописів у 1981–1986 рр. було організовано 20 нових архівних фондів. Серед найцінніших надходжень з приватних зібрань 1984–1986 рр. „Евангелие учительское” (Заблудов, 1569, друк. Іван Федоров і Петро Мстиславець), „Триодъ постная” (М., 1630), Библия (Нюрнберг, 1475), рукописний ілюстрований старобрядський збірник 1732 р., „Выписка по Камер-коллегии” – рукописний збірник 1790-х років. У 1981 році до ХДНБ надійшов особистий архів відомого літературознавця і книгознавця М.О. Габель.

Особливо багато видань було подаровано ХДНБ у 1986 році, у 100-літній її ювілей. Сім'я доцента ХДУ В.Л. Юхти безкоштовно передала 51 примірник стародруків та рідкісних видань XVI–XIX ст., у т.ч. прижиттєве видання „Системи природи” К. Ліннея (1740); кандидат історичних наук С.Ф. Виноградов передав 20 рідкісних видань та книг з автографами. Серед дарителів є доктори мистецтвознавства Я.П. Запасно і П.О. Білецький, кандидат педагогічних наук Н.Ф. Колосова. Пам'ятки друку й цінні рукописи надійшли від московського літературознавця Л.Є. Білозерської-Булгакової, Л.І. Кедріної – дружини відомого радянського поета Д. Кедріна і багатьох інших.

До 100-літнього ювілею ХДНБ відділ рідкісних видань і рукописів підготував виставку „Рідкісні видання і архівні матеріали – подарунки читачів до 100-ліття Бібліотеки”.

Друга половина 80-тих років пройшла під знаком перебудови в соціальній, економічній, культурній сферах суспільства. Важливим для бібліотек було зниження ідеологічного тиску, ліквідація цензури. Знаменною подією стало закриття так званих фондів спеціального зберігання.

У ХДНБ з-за ґрат та залізних дверей було „визволено” біля 50000 тисяч заборонених книжок і передано до фонду загального зберігання. Це сталося у 1986 р.

Можна вважати, що з цього моменту розпочався новий період історії бібліотеки – в статусі інформаційного закладу, який надає користувачам інформаційні ресурси без політичних, ідеологічних та інших обмежень.

Це був перший крок бібліотек на теренах СРСР до світового інформаційного простору. Наступним етапом стало створення Програми автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів на базі комп'ютеризації та подальша її реалізація.

Удосконалюється система обслуговування. Головними читацькими категоріями були науковці і фахівці. У 1980 році їх було 23 тис. З метою упорядкування обслуговування студентської молоді створюється сектор обслуговування студентства.

Постійна увага приділяється скороченню шляху документів у процесі обробки. Впроваджено нову технологію обробки фондів на базі форматно-хронологічно-порядкової системи розстановки документів.

У 1986 році в бібліотеці було понад 30 каталогів і картотек. Їхнє удосконалення постійно в центрі уваги: підвищується науковий рівень, інформативність, відкриваються нові рубрики, оптимізується оперативність відображення нових надходжень тощо. У 80-ті роки був розділений систематичний каталог на каталог книг і статей, переведено каталог автореферетів дисертацій згідно номенклатури спеціальностей наукових працівників.

Значних змін зазнали структура й наповнення краєзнавчого каталогу "Харківщина". Він почав швидко поповнюватися за рахунок аналітичного розписування дореволюційних періодичних видань.

Нові тенденції з'являються в науково-методичній діяльності бібліотеки. Вона стає співвиконавцем зведених республіканських планів організаційно-методичної роботи. Розширюється комплекс питань, з яких ведеться методична робота, збільшується контингент бібліотек, що одержують методичну допомогу.

Все частіше працівники бібліотеки залучаються до участі у бригадних виїздах, що організовує Міністерство культури УРСР з метою підготовки питань на розгляд його ГЛАВКУ, Колегії, до комплексних перевірок обласних бібліотек, а також до підготовки й проведення республіканських заходів з підвищення кваліфікації бібліотечних кадрів.

Чимала заслуга колективу і в справі організації в зоні бібліотечного обслуговування сільського населення, створення культурних комп'

лексів, впровадження ББК, ГОСТів, поліпшення формування і збереження книжкових фондів тощо.

Остаточно сформувалася система методичного забезпечення діяльності бібліотек республіки на допомогу промисловому виробництву.

Крім методичних матеріалів колектив бібліотеки готує і видає значну кількість бібліографічних видань. Щороку у ХДНБ виходить в світ понад 50 робіт. З кожним роком поліпшується якість видань, їхнє поліграфічне оформлення, розширюється видавнича база. Це – видавництва „Техніка”, „Будівельник”, „Прапор” та ін. Розширюється авторський колектив, все більше залучаються до редагування й рецензування робіт науковці. В активі бібліотеки такі фундаментальні праці, як бібліографічні покажчики „Ерозія ґрунтів і боротьба з нею” (26 друк. арк.), „Остап Вишня” (15 друк. арк.), „Українська радянська культура за 40 років (1917–1957) (2 випуски по 52 друк. арк.), „Історія міст і сіл Харківщини” (2 випуски по 10 друк. арк.); два тома (4-й і 5-й) біобібліографічного словника „Українські письменники”; „Природа і природничі ресурси Лівобережної України”, „Історія заводу „Серп і молот”, „50-річчя Турбінного заводу ім. С.М. Кірова” тощо.

Добре зарекомендувала себе актуальністю тематики система рекомендаційних покажчиків літератури. Намітилася тенденція до збільшення їх кількості на допомогу професійному читанню виробників, зокрема робітників масових професій. Широке використання знайшли науково-допоміжні покажчики: „Автоматизовані системи управління”, „Використання обчислювальної техніки в народному господарстві”, „НОП в НІІ і КБ”, „Управління якістю науково-дослідних і проектно-конструкторських робіт”, „Економія матеріально-технічних ресурсів у промисловості” та ін.

Бібліотека бере участь у всесоюзних, республіканських і регіональних дослідженнях, проводить локальні вивчення для вирішення своїх внутрішніх завдань. Дослідницька робота стала невід’ємною частиною кожного відділу бібліотеки.

У 1988 р. відповідно до наказу Міністерства культури СРСР в наукових бібліотеках була започаткована соціологічна служба вивчення читання. У зв’язку з цим на відділ ОНДР було покладено обов’язок вивчення споживачів інформації, змісту і структури їх читацького попиту з метою більш повного задоволення інформаційних потреб і запитів користувачів. З того часу соціологічні дослідження стали займати все

більшу частину наукової роботи відділу. У соціологічних дослідженнях переважають моніторингові та маркетингові.

Важливим фактором, що позитивно впливає на підвищення ефективності науково-дослідної роботи, стала регулярна оцінка її результатів, у тому числі шляхом організації в колективі конкурсів на кращу наукову роботу. Перший такий конкурс відбувся напередодні 100-річного ювілею ХДНБ. На розгляд конкурсної комісії було представлено 12 наукових робіт.

Зростає науковий авторитет бібліотеки. Її працівники зміцнюють наукові контакти з провідними бібліотечними установами міста і зони, все більше залучаються до участі у всесоюзних і республіканських конференціях і семінарах, науково-практичних конференціях викладачі з ХДІКа. Зміцнюються наукові контакти ХДНБ з ДБ ім. В.І. Леніна, Публічною бібліотекою ім. М.Є. Салтикова-Щедріна, ДРБ УРСР ім. КІРС, Республіканською Історичною бібліотекою тощо.

Бібліотека є неодмінною учасницею зведених республіканських планів науково-дослідної, науково-методичної, бібліографічної діяльності. Її спеціалісти рецензують статті для наукових збірників, автореферати дисертацій, проекти ДОСТів системи СІБІД.

За багаторічний період існування ХДНБ змінювалися функції, завдання, що стояли перед кожним її структурним підрозділом. Це призводило до уточнення й змін їх назв, реорганізації відділів і створення нових. У 1986 р. у структурі бібліотеки функціонує 22 відділи, в тому числі 19 бібліотечних.

На 01.01.1990 р. штат бібліотеки становив 501,5 од., в бібліотечних підрозділах працювало 347 чоловік. З них 89,3% – з вищою освітою, в тому числі 70,6% – вищою бібліотечною. В штаті нараховувалось 18 зав. відділами, 39 завідуючих секторами, 21 головний бібліотекар.

У 1989 році директором ХДНБ ім. В.Г. Короленка була призначена Незнамова Лілія Павлівна. Це був складний період остаточного розвалу СРСР, коли в економіці назріли невирішені проблеми, що торкнулися й бібліотек. Тільки великий професійний досвід, відданість професії дозволили новому директору у дуже складних економічних умовах зберегти ефективне функціонування бібліотеки. У 1990 році був затверджений Статут бібліотеки, укладений на базі Постанови Міністерства культури СРСР про перехід культурно-освітніх закладів на нові умови господарювання. У статуті вперше була відсутня ідеологічна функція бібліотеки. До позитивних моментів можна віднести надання бібліотеці

поширених прав у формуванні бюджету, визначати чисельність працівників, штатний розпис, встановлювати доплати та надбавки працівникам, застосовувати бригадний підряд, гнучкий режим праці тощо. Уперше було зафіксоване право бібліотеки надавати платні послуги користувачам. Цей статут був діючим до 1997 року. Положення, зафіксовані в ньому, допомогли в найтяжчі часи вирішувати питання збереження колективу, утримати дієздатність бібліотеки.

У 1991 році Україна одержала незалежність. Державі потрібно було починати відбудову занедбаного господарства на нових економічних засадах. Оцінюючи цей період історії бібліотеки з відстані 20 років, можна впевнено стверджувати, що тоді бібліотечні фонди, сформовані в попередні роки, надали реальну конкретну допомогу реальним людям, колективам у створенні підприємств, кооперативів, інших економічних структур. З полиць були підняті книги, які вже давно не запитувалися. Це описи забутих технологій у промисловості, стандарти, описи винаходів, рецепти виготовлення продуктів харчування, тощо. Змінився контингент читачів. Бібліотека стала потрібна бізнесменам, менеджерам, економістам. Протягом 90-тих років ХДНБ стабільно виконувала планові показники кількості читачів, книговидачі, не допускаючи їхнього зниження.

На жаль, поповнення книжкового фонду зменшилося. Не вистачало коштів у Держбюджеті. Бібліотека у новій державі залишилася у підпорядкуванні Міністерства культури України.

Після 1991 р., у період становлення української держави, бібліотека почала брати активну участь у формуванні національної бібліотечної політики, науковому обґрунтуванні нормативно-правової бази для бібліотек країни, розробці цільових програм розвитку бібліотек та бібліотечної справи в Україні.

Загальними зусиллями Міністерства культури України та державних бібліотек було розроблено основні напрямки діяльності українських бібліотек. Пріоритетною вважалася комп'ютеризація бібліотечної технології. ХДНБ ще у 1989 році розробила Програму автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів і почала її реалізацію. Протягом десятиліття ця програма змінювалася, корегувалася. Отже, якщо спочатку вона була зорієнтована на мініЕОМ "Електроніку", то з розвитком комп'ютерної галузі перейшли на персональні комп'ютери. Ретельно вивчалася бібліотечна технологія, намічалися шляхи переведення її в автоматизований режим. Створювалася локальна мережа, автоматизовані робочі місця (МБА, ІБО, комплектування). Головним завданням було

створення електронного каталогу. Майже повна відсутність коштів уповільнювала процес автоматизації. Головним джерелом фінансування були кошти, одержані за грантами фонду "Відродження", "Irex", та іншими благодійними проектами й фондами. Спонсорська допомога сприяла придбанню бібліотекою програми "Ірбіс", що дало змогу ввести в експлуатацію електронний каталог. Плідно працює центр "Інтернет", створений за сприяння посольства США. При відділі україніки функціонує регіональний інформаційний центр, створений за підтримки фонду "Відродження". Творчим доробком бібліотеки стало створення авторитетного файлу колективного автора. Ефективно працює система електронної доставки документів, віртуальна довідка, тощо.

Організовано відділ репрографії, який плідно працює над створенням страхового фонду.

Одним з провідних напрямків діяльності бібліотеки з дня проголошення незалежності України стало відродження української культури, національної свідомості, історії України. Очолив цю роботу відділ україніки, створений у 1993 році на базі відділу краєзнавства. Зараз він є потужним центром, який цілеспрямовано забезпечує збирання, збереження та доступність до українознавчих документів представникам наукової та просвітницької галузей, широкому загалу користувачів.

З 1991 р. почала видаватися серія "Повернуті імена", що розкриває творчість репресованих письменників і діячів мистецтва. Вийшли бібліографічні покажчики, присвячені І. Падалці, В. Чечвянському, М. Хвилювому, М. Кулішу, О. Досвітньому тощо. В серії "Діячі української діаспори" надруковані бібліографічні покажчики: "Іван Багряний", "Юрій Клен", "Святослав Гординський", "Докія Гуменна".

Зусиллями співпрацівників відділу створюються науково-бібліографічні праці всеукраїнського значення. Відділ бере участь у складанні національної бібліографії. Видано 6 випусків бібліографічного покажчика "Книги українською мовою у фондах ХДНБ ім. В.Г. Короленка". Велике наукове значення мають також 3 випуски каталогу книг, які були заборонені радянською цензурою, бібліографічні праці "Історія Слобідської України", "Історія Харківської Єпархії (покажчик став лауреатом Муніципальної премії), персональні бібліографічні покажчики, зокрема, підготовлений спільно з Інститутом історії України НАН України покажчик про діяльність М.Сумцова.

Як науковий заклад ХДНБ проводить науково-практичні конференції, на яких з доповідями виступають науковці не тільки з Харкова, а й з інших регіонів України.

Бібліотека брала активну участь в організації та проведенні Днів української преси та української книги, науково-практичної конференції "Роль засобів масової інформації, української книги у впровадженні державної мови, забезпеченні її всебічного розвитку та розширення сфер функціонування". За ініціативою ХДНБ на її базі проведено регіональну наукову конференцію "Передаймо нащадкам наш скарб – рідну мову".

У ХДНБ проводяться літературні, краєзнавчі, книгознавчі, філософські і духовні читання, презентації книжкових виставок, окремих книжкових видань і творів мистецтва. На них присутні представники міської і обласної адміністрації, засобів масової інформації, громадськості міста, численні читачі. Це, безумовно, сприяє формуванню позитивного іміджу бібліотеки. Більш інтенсивною стала робота клубів, об'єднань за інтересами. Діють театральна вітальня і літературно-музичний салон, де відбуваються зустрічі з провідними колективами міста, проводяться репетиції експериментального театру.

В 90-ті роки зміцнилися й набули нового змісту міжнародні зв'язки бібліотеки. У 1995 році за підтримки канадського товариства "Друзі України" було відкрито Українсько-канадську бібліотеку при відділі україніки ХДНБ. Вона стала базою для цілеспрямованого формування колекції екстеріоріки. Фонд щорічно поповнюється, містить унікальні документи, які цікавлять науковців Харкова. П'ятирічний термін існування українсько-канадської бібліотеки показав, що її фонди були використані при написанні наукових дисертацій викладачами харківських вузів, дослідниками української історії, літературознавцями.

У 1996 році були відкриті дві іноземні бібліотеки в межах ХДНБ. Це Німецький читальний зал і Австрійська бібліотека, які функціонують і досі. Вони існують як самостійні комплексні підрозділи при відділі літератури іноземними мовами. Чітко налагоджене комплектування цих бібліотек задовольняє інформаційні потреби харків'ян з питань економіки, культури, історії Німеччини та Австрії. Широко використовуються новітні технології.

У 1997 році відкрито бібліотеку документів Ради Європи з питань захисту прав людини. Протягом 90-х років здійснено ще декілька проектів, які дозволили значно поповнити іноземні фонди бібліотеки. Більш 10 років благодійний фонд Сейбр-Світло надавав бібліотеці дуже

цінні видання англійською мовою. Від посла Франції пані Катрін Фієскі одержали більше 500 видань з питань культури та мистецтва Франції. На початку 90-тих за проектом Booskaid було одержано біля 100000 іноземних видань, дублети яких передавалися бібліотекам Харкова.

В 1999 році ХДНБ брала участь у виставці "Гете в дзеркалі України" (була презентована в музеї літератури в Києві), яку влаштував Гете-Інститут в рамках акції "Рік Гете". До Києва для експонування було відправлено 60 найбільш цінних видань творів поета та книг про його діяльність українською та російською мовами. Решту видань відображено в однойменному покажчику, підготовленому організатором виставки. За участю Гете-Інституту на базі ХДНБ відбувся семінар-практикум бібліотечних працівників, на якому у порядку обміну досвідом йшлося про роботу публічних бібліотек Німеччини. За фінансової підтримки посольств зарубіжних країн та міжнародних організацій фахівці ХДНБ брали участь у семінарах з питань організації роботи австрійських бібліотек, які створені при найбільших бібліотеках України (Австрія, м. Клостернойбург), бібліотек документів Ради Європи з прав людини (Франція, м. Страсбург), Німецьких бібліотек (Росія, м. Москва) та інших заходах.

Партнерами з міжнародного книгообміну книгозбірні є близько 100 зарубіжних організацій з 63-х країн світу.

За розвиток міжнародних зв'язків директор бібліотеки Л.П. Незнамова одержала Муніципальну творчу премію 1999 року.

Затвердження у 1997 році нового Статуту бібліотеки остаточно закріпило за нею статус інформаційного, культурно-просвітницького, науково-дослідного, науково-методичного закладу загальнодержавного значення. У 90-ті роки ХДНБ активно сприяє формуванню державної бібліотечної політики, бере участь у координації науково-дослідної і організаційно-методичної діяльності бібліотек України, є членом Харківського бібліотечного товариства і Української бібліотечної асоціації, Асоціації сучасних інформаційних технологій.

Бібліотека входить в коло постійних учасників Зведених планів наукової роботи державних бібліотек країни, бере участь у нарадах з планування наукової роботи, які щорічно проводяться на рівні Міністерства культури і мистецтв. Активну участь брали співпрацівники бібліотеки у роботі комісії з реституції культурних пам'яток, яка діяла при Кабінеті Міністрів України. Підтримуються зв'язки з Українською бібліотечною асоціацією, Асоціацією сучасних бібліотечних технологій, Харківським бібліотечним товариством (фахівці книгозбірні входять до складу керів-

них структур цих організацій), міжнародними громадськими об'єднаннями гуманітарного профілю.

Серед основних завдань науково-методичної роботи, які реалізовує книгозбірня в цей час – участь у розробленні державної політики в галузі бібліотечної справи, науково-обґрунтованої нормативно-правової бази діяльності бібліотек, цільових програм (проектів) розвитку бібліотечної галузі. Так, у 1998–1999 рр. фахівці бібліотеки брали участь у підготовці матеріалів до нової редакції Закону України "Про бібліотеки і бібліотечну справу", проектів нового "Положення про централізовану бібліотечну систему", інструкції "Страховання бібліотечних фондів у разі їх вивозу за кордон у складі виїзних книжкових експозицій". Опрацьовувалися також пропозиції до "Порядку віднесення бібліотек до груп по оплаті праці керівників і спеціалістів", Національної "Програми збереження бібліотечних і архівних фондів", проекту нормативного документу "СФД. Технічні вимоги до документації на пам'ятки історії та культури, яка підлягає закладанню до страхового фонду документації України" та низки інших документів.

Помітно активізувалася у 90-х роках науково-дослідна діяльність яка здійснюється на загальнодержавному, регіональному та внутрішньо-бібліотечному (локальному) рівнях. ХДНБ є учасником всеукраїнського дослідження "Українська книга у фондах бібліотек та музеїв України (1574–1923 рр.)", мета якого – підготовка друкованого зведеного каталогу української книги. Бібліотека організувала проведення в межах країни наукового дослідження за темою "Інформаційні потреби і запити користувачів наукових бібліотек (системи Міністерства культури і мистецтв України) з техніки". Серед низки локальних та регіональних досліджень, які проводились книгозбіркою, такі: "Фонд нотних видань дореволюційного періоду", "Колекції пам'яток друку та писемності у фондах ХДНБ", "Наукова та інформаційна цінність фондів літератури польською мовою бібліотек Харкова", "Фізичний стан газетних фондів ХДНБ", "Історія Харківського друку та бібліофільства", Основна мета названих досліджень – всебічне вивчення документних зібрань бібліотеки, які є вагомою частиною культурної спадщини країни, введення їх в науковий обіг, а також репрезентування на міжнародному рівні.

Наукові розробки співпрацівників книгозбірні в галузі бібліотечної справи, бібліотекознавства, книгознавства, видавничої справи та інших суміжних галузей знань репрезентуються на міжнародних, всеукраїнських та регіональних науково-практичних конференціях, семі-

нарах тощо. Серед останніх таких заходів – всеукраїнська конференція "Бібліотека і влада" (Київ, 2000 р.), "Библиотека в XXI столетии" (Москва, 2000 р.), "Автоматизація універсальних бібліотек України" (Євпаторія, 1999 р.) та багато інших. Всебічно висвітлюються результати досліджень на регіональних наукових конференціях "Короленківські читання", які щорічно проводяться у бібліотеці.

Багатопланова наукова діяльність відображається також у видавничій продукції, видовий та тематичний репертуар якої надзвичайно широкий. Виходять друком фундаментальні наукові праці, науково-допоміжні бібліографічні покажчики, методичні посібники, зведені каталоги та каталоги виставок. Щороку видається близько 30 найменувань видань, понад 40 наукових публікацій у пресі. З 1996 року бібліотека почала видавати збірки наукових статей, які одержали схвальні відгуки бібліотечної громадськості країни. Виходять друком матеріали щорічних науково-практичних конференцій "Короленківські читання" та ін.

Впродовж тривалого часу практикується щорічне видання зведених каталогів, серед яких "Зведений каталог бібліографічних списків та покажчиків літератури, підготовлених головними бібліотеками Харкова".

Новим змістовним виданням, яке не має аналогів в Україні і висвітлює найбільш вагомі події, що відбулися у книгозбірні, є інформаційний бюлетень "Хроніка ХДНБ". Його підготовку здійснює науково-методичний відділ з 1999 р.

На початок XXI століття ХДНБ вийшла однією з найбільших універсальних бібліотек України та Європи.

Щороку вона обслуговує майже 55 тис. читачів, котрим видається понад 3 млн. примірників документів. Кількість відвідувань складає майже 300 тисяч. Для користувачів виконується понад 35 тис. бібліографічних довідок, організується понад 300 книжкових виставок. 130 екскурсій, 150 бібліографічних оглядів, 40 днів фахівця, 40 днів інформації за рік.

До послуг читачів 12 читальних залів на 524 посадкових місця: загальний, для науковців, поточних періодичних видань, нових надходжень, бібліотекознавчої літератури, при відділах рідкісних видань і рукописів, літератури іноземними мовами, україніки, інформаційно-бібліографічної роботи, технічної літератури.

Універсальний фонд ХДНБ, який охоплює всі галузі знання й усі різновиди друкованої продукції, є важливою складовою національного документного фонду бібліотек України. ХДНБ включено до державної

"Програми збереження бібліотечних та архівних фондів на 2000–2005 роки" (затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 1999 р.).

На початку третього тисячоліття фонд бібліотеки налічував 6759563 прим. У його складі – 2466158 книг і брошур, 1868581 прим. журналів і продовжуваних видань, 18564 прим. комплектів газет, 104183 прим. нотних видань, 5492 – ізографічних, 3704 – картографічних; 34632 стандартів, 1504706 описів винаходів та патентів ССРСР, Російської Федерації і України (з 1998 р. також представлені на електронних носіях), 606307 авторефератів дисертацій, 9192 платівки, 69003 документи на нетрадиційних носіях інформації.

З них 627544 документи українською мовою, 5510428 – російською, 608911 – іноземними мовами, 2337 – мовами народів СНД. Тут зберігаються унікальні зібрання газет, починаючи з 1759 р. (наприклад, газета "Санкт-Петербургские ведомости"). Найповніше представлені "Харьковские губернские ведомости", "Московские ведомости". Є майже всі газети, що видавалися у дореволюційному Харкові, а також у багатьох містах України. Поряд з вітчизняними є також 218 назв зарубіжних газет 14 мовами народів світу.

Хронологічна глибина фонду нотних видань сягає 1851 року.

У бібліотеці зберігаються цінні фонди картографічних видань. Незважаючи на те, що більшість карт було вивезено під час Другої світової війни, збереглося багато видань початку XIX ст.

Фонд рідкісних видань і рукописів нараховує понад 50 тисяч пам'яток друку, майже дві тисячі рукописних книг та інших архівних документів.

Великої уваги надавалося поповненню фондів на нетрадиційних носіях, а також створенню страхового фонду на мікроносіях, який нараховує понад 300000 кадрів.

Протягом десятиріччя зусилля дирекції та співпрацівників ХДНБ були спрямовані на перетворення бібліотеки на сучасний інформаційний, культурно-просвітницький, науковий центр. Фінансові труднощі не дозволили повною мірою виконати це завдання, але вірно визначені стратегія і тактика допомогли збудувати підґрунтя для подальшого розвитку бібліотеки в цьому напрямку.

Плідна співпраця з усіма структурами, які причетні до бібліотеки, дала змогу зробити діяльність її різноманітною, цікавою, продуктивною. Велика заслуга в цьому належить колективу співпрацівників, які

самовіддано в скрутні часи творчо вирішували проблеми комп'ютеризації бібліотечних технологій, підвищення наукового рівня діяльності бібліотеки тощо.

Творча праця багатьох співпрацівників бібліотеки була гідно відзначена на самому високому рівні. Директор ХДНБ Л.П. Незнамова одержала Почесне звання "Заслужений працівник культури України", нагороджена Почесною відзнакою Української бібліотечної асоціації "За відданість бібліотечній справі", Почесними грамотами Міністерства культури і мистецтв України, Харківської обласної адміністрації. Заступник директора В.В. Мірошникова нагороджена Почесною грамотою Кабінету Міністрів України. Завідуюча відділом україніки В.О. Ярошик одержала Почесне звання "Заслужений працівник культури України", орден преподобного Нестора Літописця Української Православної церкви, творчу премію Харківського міськвиконкому.

Л.П. Незнамова,
заслужений працівник
культури України

1980

1542. 31 січня. Чергова зустріч читачів-краєзнавців ХДНБ була присвячена зв'язкам поета О. Блока з Харковом.

1543. 1980, січень. Організовано виставку творів Карела Чапека та літератури про нього.

1544. 1980, квітень. Відбулося чергове засідання клубу краєзнавців при ХДНБ, присвячене творчості композитора І. Дунаєвського.

1545. 1980, червень. На черговому засіданні клубу краєзнавців ХДНБ виступила харків'янка К.В. Хорцева з повідомленням про життєвий та творчий шлях співачки Є.П. Кадміної.

1546. 1980, жовтень. Засідання клубу краєзнавців було присвячено 50-річчю Міжнародної конференції пролетарських письменників.

1547. 1980, листопад. Співробітники відділу літератури іноземними мовами взяли участь у роботі Республіканського семінару з науково-технічного перекладу. За матеріалами наукового вивчення підготовлено довідку "Использование СБА по иностранной литературе" для бібліотек Харківської зони.

1548. 1980. Реорганізовано структуру вченої ради ХДНБ. Створено секції бібліографії та бібліотекознавства, комісії з питань організації та ведення каталогів, наукової організації праці, раду з комплектування.

При дирекції бібліотеки засновано сектор наукової організації праці.

1549. 1980. За дорученням Міністерства культури УРСР працівники ХДНБ проаналізували стан централізації мережі державних масових бібліотек Донецької області.

1550. 1980. Ведеться розробка 8 наукових тем практичного характеру. В галузі історії книги здійснюється постійне співробітництво з Державною бібліотекою СРСР ім. В.І. Леніна з підготовки зведених каталогів стародруків, видань XV–XVII ст. кириличного друку, видань періоду першої російської революції. За результатами НДР підготовлено 5 публікацій.

1551. 1980. Працівниками бібліотеки підготовлено 59 робіт, у тому числі 10 методичних видань, 41 бібліографічний посібник.

1552. 1980. Спільно з Харківською обласною організацією українського товариства охорони пам'яток історії та культури видано науково-допоміжний покажчик "В.И. Ленин и Харьковщина". Укладачі – В.О. Ярошик та Г.М. Каширіна.

1553. 1980. Експериментально впроваджувалася обробка документів для форматно-хронологічно-порядкової розстановки бібліотечних фондів.

Завдяки цьому скоротився шлях книги в процесі обробки. Нові надходження книжкових видань російською та українською мовами опрацьовуються протягом 1–7 днів, авторефератів дисертацій і періодичних видань – 1–3 днів. Завершене редагування каталогу художньої літератури за назвами.

1554. 1980. Протягом року до бібліотечного фонду надійшло 222932 видання, у т.ч. 13,2% поточних документів – за рахунок обов'язкового примірника творів друку.

1555. 1980. 8 систематичних каталогів побудовано за схемою бібліотечно-бібліографічної класифікації (ББК).

Читацький систематичний каталог книжкових видань відокремлено від систематичної картотеки статей.

1556. 1980. Застосування рейтерів при веденні картотеки комплектування допомагає здійснювати контроль за надходженнями періодичних видань, видань органів НТІ.

1557. 1980. Відділ літератури іноземними мовами брав активну участь у проведенні декади книги НДР, ЧССР, Куби.

1558. 1980. Вжито заходи для залучення абонентів організацій та установ, які не мають бібліотечних фондів. В результаті збільшилась кількість колективних абонентів МБА до 2428 осіб.

1559. 1980. Актив читачів відділу краєзнавчої роботи, зокрема проф.

В.І. Кудиничів, М. Жаботинський, канд. техн. наук І. Саратов надали консультативну допомогу при редагуванні каталогу “Харківщина” та комплектуванні підсобного фонду відділу.

Спільно з Харківським відділенням спілки письменників України відділ взяв участь у підготовчій роботі з організації у Харкові літературного музею.

1560. 1980. Завершене будівництво 1 черги бібліотечного комплексу. Це – книгосховище на 4 млн. томів, читацький корпус.

1561. 1980. Добудовано утеплений тамбур до запасного виходу з головного корпусу бібліотеки.

Проведено реконструкцію зовнішньої каналізації. Установлено залізні ворота та ґрати на вікнах нового книгосховища. У приміщенні філіалу бібліотеки змонтовано охоронно-пожежну сигналізацію.

Здійснено капітальний ремонт бібліотеки.

Установлено нові меблі і технологічне обладнання у читальному залі.

1562. 1980. У ХДНБ впроваджене постійне чергування працівників відомчої професійної охорони.

1563. 1980-1981. ХДНБ зміцнила зв'язки з видавництвами “Техніка” та “Прапор”. Видано масовими тиражами бібліографічні науково-допоміжні та рекомендаційні покажчики: “В помощь рабочим машиностроительных профессий” (уклад. Б.Я. Черниш), “Средства обработки металлов” (уклад. Б.Я. Черниш), “Качество продукции и ассортимент легкой промышленности” (уклад. Л.Т. Воробйова), “Техническое обслуживание и ремонт автомобилей” (уклад. Н.М. Конопльова) та інші.

1564. 1980-ті роки. Понад 100 партнерів ХДНБ щорічно шляхом міжнародного книгообміну надсилали до бібліотеки видання іноземними мовами, які становили 20–25% з числа нових надходжень.

1981

1565. 1981, на 1 січня. Загальний обсяг бібліотечного фонду складає 5389786 примірників творів друку.

1566. 1981, на 1 січня. Штат бібліотеки нараховує 435 працівників, у т.ч. 292 бібліотечних фахівця (19 завідуючих відділами, 56 завідуючих секторами, 18 головних бібліотекарів, 10 старших методистів, 12 старших редакторів, 91 старший бібліотекар і бібліограф, 59 бібліотекарів, 5 редакторів).

1567. 1981, кінець січня. У ХДНБ відбулося засідання клубу краєзнавців, присвячене архітектору О.Г. Молокіну.

1568. 1981, 27 лютого. У ХДНБ відбулося засідання клубу краєзнавців, присвячене життю і творчості харківського письменника В.Т. Романенка.

1569. 1981, квітень. Працівники відділу стародруків, рідкісних і цінних видань ХДНБ виявили автограф В.Г. Белінського на виданні з фонду ХДНБ.

1570. 1981, травень. У ХДНБ відбулася науково-практична конференція за результатами науково-дослідної діяльності бібліотеки у 1976–1980 рр.

1571. 1981, кінець жовтня. На черговій зустрічі краєзнавців обговорювалося питання про місцеву сатиричну пресу.

1572. 1981, жовтень. У ХДНБ відбулася науково-практична конференція, присвячена 110-річчю з дня народження Л.Б. Хавкіної.

1573. 1981, жовтень. Відкрилася експозиція прижиттєвих і рідкісних видань творів М.В. Ломоносова.

1574. 1981, жовтень. В основному фонді ХДНБ було виявлено книги з автографами А.П. Чехова.

1575. 1981, 29 листопада. Відбулося засідання клубу краєзнавців. Обговорювалося питання “Розповсюдження нелегальної марксистської літератури в Харкові”.

1576. 1981. ХДНБ брала участь у зборі та опрацюванні матеріалів про бібліотечні ресурси Харкова для всесоюзного дослідження “Раціональне розміщення та використання бібліотечних ресурсів в країні”. За результатами локального дослідження “Шляхи підвищення ефективності використання читачами каталогів” підготовлено науковий звіт про використання систематичного і тематичного каталогів, рекомендації з підвищення інформативності каталогів ХДНБ. У межах наукового вивчення історії ХДНБ до 1917 р. здійснено пошук та аналіз інформації про комплектування фондів Громадської книгозбірні, склад правління бібліотеки, історію її філіалів.

1577. 1981. За матеріалами вивчення бібліотечного досвіду видано довідку «Анализ обменно-резервных фондов библиотек Харьковской зоны» (уклад. А.М. Шибанова), аналітичний огляд “Видання обласних бібліотек на допомогу промисловому виробництву” (уклад. М.І. Смілянська).

На допомогу масовим бібліотекам видано методичні рекомендації «Организация и методика работы школ передового опыта в помощь промышленному производству» (уклад. Т.О. Сосновська), «Совершенствование хозяйственного механизма и задачи массовых библиотек» (уклад.

М.І. Смілянська), «Состояние и задачи планирования работы отделов технической литературы областных библиотек» (уклад. Л.Д. Гонтаренко, Н.І.Лазаренко, І.І. Полойко, Ф.Д. Елькіна), методико-бібліографічні матеріали “Строителям – книгу по специальности” (уклад. М.П. Митрофанова) та “Библиотеки – работникам сферы обслуживания” (уклад. Э.Г. Арустамян).

1578. 1981. Видано науково-допоміжні покажчики “Техническое обеспечение и надежность функционирования АСУП” (уклад. Л.Ф. Бондаренко), «Экономическая эффективность АСУ» (уклад. З.С. Дубівська).

1579. 1981. Підготовлено науково-допоміжний краєзнавчий покажчик «Орденосный ХТЗ: К 50 летию завода» (уклад. Г.М. Каширіна, В.О. Ярошик, А.О. Береза, К.І. Набережна).

1580. 1981. Для бібліотек України підготовлено рекомендаційні покажчики “В помощь слесарю-сантехнику” (уклад. Л.Т. Воробйова) “НОТ на рабочем месте” (уклад. Б.Я. Черниш), “Что читать прокатчику” (уклад. Н.М. Конопльова).

1982

1581. 1982, на 1-е січня. Бібліотечний фонд налічує 5530675 видань, у т.ч. 2375976 книг, 481797 продовжуваних видань, 997020 журналів, 26940 газет, 95594 нотні, 3221 картографічне та 66411 образотворчих видань, 861267 описів винаходів, 40905 стандартів та інших видів нормативно-технічних документів, 455241 автореферат дисертацій, 152 мікрофільми, 3888 платівок та ін. У фонді – 555960 видань українською мовою, 4449592 документи російською, 40109 примірників літератури мовами народів СРСР, 485014 видань іноземними мовами.

1582. 1982, лютий. У відділі краєзнавчої роботи відбулася чергова зустріч краєзнавців, присвячена художникам Харківщини XIX – початку XX ст.

1583. 1982, 25–28 травня. Відбувся зональний семінар заступників директорів з наукової роботи обласних бібліотек Харківської зони з питань організації науково-дослідної роботи. До проведення науково-організаційного заходу залучено провідних фахівців великих бібліотек Києва, Харкова, науковців Харківського інституту культури.

1584. 1982, 29 травня. У ХДНБ відбулося засідання клубу краєзнавців, присвячене Герою Радянського Союзу К.М. Курячому.

1585. 1982, червень. Відкрилася виставка книг з автографами видатних діячів науки та культури.

1587. 1982, кінець липня. На засіданні клубу краєзнавців виступила А.А. Шилігян, організатор шкільного музею історії вул. Володарського у Харкові.

1589. 1982, листопад. Відбулися краєзнавчі читання, присвячені 125-річчю з дня народження історика, академіка Д.І. Багалія.

1590. 1982, 28 грудня. В ХДНБ відбулася звітна читацька конференція. Обговорювалися питання про бібліотечну роботу за 1980–1982 рр.

1591. 1982. На Всесоюзній науковій сесії “Федоровські читання” (Вільнюс)” зав.відділом рідкісних видань та рукописів І.Я. Лосієвський виступив з повідомленням “Бібліотека Мелетія Смотрицького у Вільно та Дермані (За архівними матеріалами і фондами ХДНБ)”.

1592. 1982. Гол. бібліотекар Л.О. Сюраєва брала участь у III Всесоюзній конференції з питань НОП та управління у бібліотеках (м. Іжевськ).

1593. 1982. Колектив ХДНБ працював над розробкою 9 наукових тем, у т.ч.: “Принципи та умови забезпечення збереження газетних фондів найбільших бібліотек країни”, “Радянський читач – робітник”, “Оптимізація бібліотечно-бібліографічного обслуговування читачів”, “Інформаційна діяльність бібліотек в умовах централізації”, “Поліпшення системи планування та обліку бібліотечної роботи”, “Історія ХДНБ ім. В.Г. Короленка”, “Створення наукової основи зведених каталогів фондів стародруків, рідкісних та цінних видань”.

1594. 1982. Працівники ХДНБ ознайомилися з досвідом роботи Белгородської ОУНБ, Республіканської бібліотеки УРСР ім. КПРС (Київ).

1595. 1982. Провідні фахівці ХДНБ брали участь у республіканських семінарах, нарадах з питань планування науково-методичної роботи (Київ), координації діяльності бібліотек Харківської зони з забезпечення функціонування єдиної системи МБА (Київ), з питань організації планування, обліку та звітності в бібліотеках (Вінниця).

1596. 1982. ХДНБ брала участь у засіданні Харківської обласної комісії з проведення республіканського огляду роботи масових бібліотек та республіканській конференції “Дружба народів нам силу дає”.

1597. 1982. Спільно з Обласною організацією товариства любителів книги було організовано конференцію “Молодь і книга” для лекторів Харкова. ХДНБ представила повідомлення «Використання результатів соціологічного дослідження “Молодь і книга” в ідейно-виховній роботі з молоддю».

1598. 1982. На республіканському учбово-методичному семінарі “Робота зі складання єдиного рубрикатора депозитарного фонду УРСР з природознавчих наук та техніки” працівник ХДНБ виступив з повідомленням “Взаємодія універсальних бібліотек з НТБ НДІ та промислових підприємств з впровадження процесу депозитарного зберігання фондів у Харківській зоні”.

1599. 1982. На зональному семінарі з основ НДР для заступників директорів обласних бібліотек працівники ХДНБ виступили з повідомленнями з питань організації науково-дослідної роботи та НОП у бібліотеках, провели практичні заняття.

1600. 1982. На замовлення Книжкової палати УРСР розроблено макет бібліотечного плаката “Библиотеки в помощь научно-техническому прогрессу”. До бібліотек республіки направлено підготовлені ХДНБ методичні рекомендації та списки літератури «Трудовым починам – широкую дорогу» та інформаційний лист «О работе библиотек в помощь».

повышению культурно-технического уровня трудящихся сельской местности», рекомендації «Методика составления сводных каталогов (обменно-резервных фондов)».

1601. 1982. У складі робочої групи Харківського обласного управління культури ХДНБ брала участь у розробці довгострокової цільової програми «Культурний комплекс 1982–1990 рр.». Вивчався досвід роботи з цього питання у Сніжківській сільській бібліотеці-філіалі Валківської ЦБС.

1602. 1982. Протягом 1982 р. вийшли друком 34 посібника: 4 науково-допоміжних покажчика, 6 рекомендаційних, 14 інформаційних покажчиків, 8 методико-бібліографічних матеріалів, 2 інших видання. У видавництвах «Будівельник» – 1, «Прапор» – 1, друкарні № 16 м. Харкова – 2, друкарні заводу «Серп і молот» – 1, ДРБ УРСР ім. КПРС – 1, інші – 28 – на ромайорі ХДНБ. Загальний обсяг видань складає 50,6 друк. арк., тираж – 11840.

Збільшився тираж (до 700 прим.) методико-бібліографічних матеріалів для працівників ЦБС України.

1603. 1982. Якість бібліографічних покажчиків була гарантована залученнями науковців та фахівців до консультування та наукового редагування цих посібників

Одним з актуальних і цікавих рекомендаційних покажчиків ХДНБ вважалось видання «Коллективная форма организации труда в промышленности, бригадный подряд».

1604. 1982. Видано науково-допоміжний краєзнавчий покажчик «Харьковский дважды орденоносный моторостроительный завод «Серп и молот» (Укладачі: С.Ф. Клімова, В.О. Ярошик).

1605. 1982. Спільно з Харківською музично-театральною бібліотекою ім. К.С. Станіславського підготовлено для бібліотек Харківської зони методико-бібліографічні матеріали «Искусство дружбы и братства».

1606. 1982. Протягом року до бібліотеки надійшло 220980 примірників творів друку, у т.ч. 167709 книг, 53006 журналів і продовжуваних видань, 265 комплектів газет.

1607. 1982. Протягом року 57173 читача відвідали ХДНБ 428399 разів. Книговидача склала 2938323 видання, у т.ч. 2843534 книги та журнали, 94789 газет; 742410 видань суспільно-економічної тематики, 51874 документи з природознавчих наук, 1303988 примірників видань з техніки та ін.

1608. 1982. Створено алфавітну картотеку книг з автографами (авторськими, дарчими, власницькими й пам'ятними написами, маргіналіями), екслібрисами, штампами. Хронологічне охоплення XV ст. –

1983

1609. 1983, на 1-е січня. Бібліотечний фонд нараховує 5711682 видання.

1610. 1983, на 1-е січня. Штат ХДНБ нараховує 514,5 працівників, у т.ч. 351 бібліотечний працівник (директор – 1, заст. директора – 3, вчений секретар – 1, зав. відділами – 19, зав. секторами – 58, голов. бібліотекарів – 21, голов. бібліографів – 1, ст. методистів – 11, ст. редакторів – 12, ст. бібліотекарів – 75, ст. бібліографів – 30, методистів – 3, редакторів – 7, бібліотекарів – 78, бібліографів – 30). 221 працівник має вищу освіту, у т.ч. 135 – бібліотечну, 20 – середню бібліотечну освіту. 106 працівників мають стаж роботи понад 10 років.

1611. 1983, лютий. В ХДНБ відбулися літературні читання до 200-річчя В.А. Жуковського.

1612. 1983, лютий. Організовано виставку творів Ю. Фучика.

1613. 1983, березень. В ХДНБ відбулася дискусія на тему: “Людина, можливості її організму”.

1614. 1983, 28 червня. У ХДНБ відбулися краєзнавчі читання, присвячені творчості В.В. Маяковського.

1615. 1983, липень. Відкрилася виставка рідкісних видань В.Г. Короленка.

1616. 1983, липень. Організовано експозицію прижиттєвих та рідкісних видань В.В. Маяковського.

1617. 1983, серпень. У бібліотеці відкрилася виставка цінних палітурок.

1618. 1983, 26 вересня. У ХДНБ відбулися краєзнавчі читання, присвячені 100-річчю Харківського музичного училища.

1619. 1983, жовтень. У ХДНБ відбулася науково-практична конференція за результатами науково-дослідної роботи бібліотеки. Було заслухано доповіді та повідомлення з питань забезпечення збереження газетних фондів, оптимізації обслуговування читачів, історії обробки видань, укомплектованості фонду ХДНБ відповідно до потреб та запитів користувачів.

1620. 1983, грудень. У ХДНБ відбулися краєзнавчі читання, присвячені 50-річчю Харківського театру ім. О.С. Пушкіна.

1621. 1983, 2-е півріччя. Спільно з міськими товариствами “Знання” та “Любителів книги” в ХДНБ організовано і проведено читацьку конференцію “Героїчний шлях боротьби і перемог”.

1622. 1983. Зав.науково-бібліографічним відділом Л.П. Незнамова брала участь у Всесоюзній науково-практичній конференції “Роль рекомендаційної бібліографії у комуністичному вихованні та науково-технічному прогресі” (Москва). Старш. методист І.О. Радченко брала участь у Всесоюзній нараді “Шляхи підвищення ефективності інформаційної діяльності з питань культури та мистецтва ...” (Москва). Зав. відділом І.О. Зуєва вивчала досвід бібліографічного інформування у Державній публічній бібліотеці ім. М.Є. Салтикова-Щедріна (Ленінград).

1623. 1983. У науково-дослідній роботі велика увага приділялася підвищенню практичної результативності проведених досліджень. Реалізовувалися плани впровадження результатів наукового вивчення питань укомплектованості фондів ХДНБ поточними виданнями, використання каталогів бібліотеки. Дослідники брали участь в експерименті з впровадження досвіду ЦБС Бурятської АРСР комплектування через внутрішньо системний книгообмін.

1624. 1983. Протягом року працівники ХДНБ здійснили 53 виїзди до бібліотек, надали практичну допомогу 247 бібліотекам, підготували 19 методичних матеріалів, прочитали 75 методичних лекцій, видали 1696 письмових та усних консультацій.

1625. 1983. ХДНБ підготувала видання “Методология и методика организации научных исследований в области библиотековедения”.

1626. 1983. Підготовлено огляд видань обласних бібліотек на допомогу пропаганді технічної літератури за 1981–1982 рр., як складову частину видання “Про видавничу діяльність обласних бібліотек у 1981–1982 роках” (К., 1983). Здійснено рецензування проспектів та рукописів видань із досвіду роботи бібліотек Середино-Будської ЦБС Сумської області, Каменець-Подольської ЦБС Хмельницької області, Ніженської ЦБС Чернігівської області.

1627. 1983. За результатами вивчення досвіду з організації оптимальної структури єдиного фонду ЦБС Дніпропетровської та Харківської областей розроблено бібліотечний плакат – “Єдиний фонд ЦБС” на замовлення Книжкової палати УРСР.

1628. 1983. За прикладом ВДБЛ СРСР ім. В.І. Леніна ХДНБ розпочала проводити огляди – конкурси (“Резерви підвищення продуктивності праці”) на кращу раціоналізаторську пропозицію.

1629. 1983. ХДНБ підготувала і видала 69 посібників, у т.ч. 7 науково-допоміжних, 21 рекомендаційних, 27 інформаційних покажчиків, 13 методико-бібліографічних матеріалів. Загальний обсяг видань складає 129, 1 друк. арк., тираж – 65210 примірників.

1630. 1983. Збільшено тираж (до 700 прим. та більше) методико-бібліографічних посібників: «Экономика должна быть экономной», «Работа библиотек по обслуживанию промышленных предприятий, строительства, транспорта...», «Внедрение новых форм организации обслуживания производителей: справка из опыта работы библиотек». Видано посібники «Внедрение ББК в ЦБС Харьковской зоны», «Методические рекомендации по планированию и отчетности в ХГНБК».

1631. 1983. Видано науково-допоміжні покажчики «АСУ научно-производственных и промышленных объединений» (уклад.: Л.П. Незнамова, Л.Ф. Бондаренко), «Экономия материально-технических ресурсов в промышленности» (уклад. Л.Ф. Бондаренко), «Отделочно-упрочняющая обработка деталей» (уклад. В.Г. Прохорова), «Экономия топливно-энергетических ресурсов» (уклад.: Л.Ф. Бондаренко, З.С. Дубівська).

1632. 1983. Видано краєзнавчі бібліографічні покажчики «Харьковщина в Великой Отечественной войне» (уклад.: О.В. Попов, В.О. Ярошик), «Харьковскому турбинному заводу им. С.М. Кирова – 50» (Уклад.: А.О. Самсонова, В.О. Ярошик).

1633. 1983. На допомогу бібліотекам республіки укладено рекомендаційні бібліографічні покажчики «Сельскому строительству – индустриальную основу» (5000 прим.), «Наладка и ремонт оборудования в пищевой промышленности» (5000 прим.), «Экономия горючих и смазочных материалов» (15 тис. прим.), «Машинисту компрессорных установок» (3000 прим.), «За доблестный труд» (10 тис. прим.) та ін.

1634. 1983. До бібліотечного фонду надійшло 198783 примірників вітчизняних та зарубіжних видань, у т.ч. 148192 книги та нотних видань, 50340 журналів та продовжуваних видань, 257 комплектів газет. 26940 видань одержано шляхом книгообміну, у т.ч. 4156 книг і журналів – від 95 бібліотек та інститутів соціалістичних країн. ХДНБ відправила через міжнародний книгообмін 2440 книг (здебільшого з соціально-політичних та техніко-економічних питань) до фондів організацій – партнерів.

1635. 1983. Сформовано та описано колекцію стародруків та рукописів із бібліотеки Дерманського монастиря (XVI–XVIII ст.). Упорядковані цінні матеріали із архіву відділу стародруків, рідкісних та цінних видань, листи

видатних діячів культури С. Сергеева-Ценського, І. Адроннікова, В. Лациса, М. Ісаковського та ін.

1636. 1983. До бібліотеки записалося 59178 читачів. Послугами ХДНБ через МБА користувався 2601 абонент. Читачі відвідали бібліотеку 441923 рази. Протягом року вони одержали 2942419 примірників видань, у т.ч. 2837187 книг та журналів, 105232 примірників газет. Читаність на одного читача становила 48,3 книги. Обслуговування читачів здійснювалося у 13 читальних залах із загальною кількістю місць 282.

1637. 1983. Спільно з Харківською ОУНБ відділ технічної літератури вперше організував пересувну виставку описів до винаходів “Зберігання продуктів рільництва та садівництва. Вирощування сільськогосподарських тварин та птахів”, яку передавали до районних бібліотек Харківщини шляхом кільцевої пошти.

1638. 1983. Поширювалося бібліографічне інформування користувачів – протягом року 318 абонентів одержали 1894 оповіщення про нові видання за 183 темами. За системою вибіркового розповсюдження інформації (ВРІ) 14 державних службовців одержали 178 оповіщень за 43 темами в галузі культури та мистецтва. 11 фахівців – мовознавців проінформовано про поточні видання іноземними мовами за 12 темами.

1639. 1983. Спільно з органами місцевого самоврядування, будинками політичної освіти, вчених, Товариством любителів книги, Обласним комітетом захисту миру ХДНБ організувала і провела комплексні заходи: науково-технічну конференцію “Шляхи підвищення продуктивності праці у НДІ та проектно-технічних інститутах”, обласну конференцію “Ефективні бетонні та залізобетонні конструкції”, читацьку конференцію “Роль робітничого класу у боротьбі за мир”, вечори “Наука і релігія”, “Визначні вчені миру”, “Письменники – ювіляри”.

1984

1640. 1984, березень. За участю харківських вчених бібліотека організувала “круглий стіл” на тему “Чи самотні ми у Всесвіті?”

1641. 1984, травень. Відбулися краєзнавчі читання, присвячені творчості Харківських живописців ХІХ ст.

1642. 1984. Зав. відділом краєзнавчої роботи В.О. Ярошик брала участь у роботі республіканської наукової конференції (Київ) з питань підготовки “Зводу пам’яток історії та культури народів СРСР”.

1643. 1984-1986. На допомогу реалізації Продовольчої програми СРСР підготовлені ХДНБ бібліографічні покажчики сільськогосподарської тематики, частина їх вийшла значними тиражами у видавництвах “Урожай”, “Техніка” і розповсюджена серед бібліотек України. Ті посібники, що видані самою ХДНБ, користуються великим попитом, але не можуть забезпечити потреби всіх бібліотек республіки через обмежений тираж (від 100 до 280 примірників). Інформаційну цінність мають науково-допоміжні покажчики ХДНБ комплексного характеру. Об’єктом бібліографування для них стала іноземна література та періодичні видання

1644. 1984-1986. Значний внесок у формування системи краєзнавчих посібників України вносять наукові бібліотеки, у т.ч. ХДНБ. Позитивною рисою видання “Сводный каталог библиографических работ, выполненных научными библиотеками Харькова” є відбиття в них неопублікованих бібліографічних видань краєзнавчого характеру.

1645. 1984, червень. Відкрилася виставка прижиттєвих творів О.С. Пушкіна.

1985

1646. 1985, січень. У відділі рідкісних видань і рукописів відкрито виставку портретів сучасників О.С. Пушкіна.

1647. 1985, 26 лютого. Відбулися сімдесяті краєзнавчі читання, присвячені діяльності архітектора О.І. Ржепішевського (1879–1930).

1648. 1985, червень. Організовано виставку та проведено краєзнавчі читання, присвячені 800 – річчю “Слова о полку Ігоревім”.

1649. 1985, жовтень. У відділі рідкісних видань та рукописів ХДНБ відкрито виставку нових надходжень “Книжці – 416 років”.

1650. 1985. Працівники ВКР підготували бібліографічний покажчик “Памятники истории и культуры Харьковской области”.

1651. 1985. До ХДНБ надійшов невідомий примірник Євангеліє “Учительное” (1569) видання І. Федорова та Петра Мстиславця.

1652. 1985. З Мюнхена повернено до ХДНБ 12 книжок із вивезених до Німеччини у 1942–1943 рр. десятків тисяч томів бібліотечного фонду.

1653. 1985. Організовано алфавітну картотеку та колекцію мініатюрних видань (форматом 100 x 100 мм) українською, російською та іноземними мовами. Хронологічне охоплення з XVI ст.

1654. 1985-1988. При проведенні дослідження «Оптимізація бібліотечно-бібліографічного обслуговування читачів» було проаналізовано бібліографічну продукцію ХДНБ (42 науково-допоміжних, 80 рекомендаційних та професійно-виробничих покажчиків). До розробки моделі проспекту гіпотетичного бібліографічного посібника та алгоритму складання бібліографічного покажчика було залучено кафедру галузевого бібліографознавства Харківського інституту культури.

1986

1655. 1986, січень. Зустріч читачів ХДНБ з працівниками редакції «Прапора» була присвячена 30-річчю журналу.

1656. 1986, березень. Відбулися краєзнавчі читання, до 100-річчя ХДНБ ім. В.Г. Короленка.

1657. 1986, 30 квітня. Краєзнавчі читання квітня були присвячені діяльності географа М.І. Дмитрієва.

1658. 1986, 30 квітня. У ХДНБ відбулася читацька конференція за книгою Г.К. Семенова «Дорогі мої харків'яни».

1659. 1986, 15 липня. Науково-практична конференція «Про підвищення ролі книги у комуністичному вихованні трудящих у світі рішень XVII з'їзду КПРС», організована ХДНБ спільно з Орджонікідзевською районною організацією товариства любителів книги, центральною бібліотекою ім. А.П. Чехова Орджонікідзевського району.

1660. 1986, вересень. Бібліотека брала участь у проведенні Дня якості на заводі «Харпластмас».

1661. 1986, 11 жовтня. Працівників бібліотеки Л.А. Борисову і Т.Г. Шерстюк нагороджено Грамотою Президії Верховної Ради УРСР.

1662. 1986, грудень. Працівники відділу технічної літератури брали участь у ярмарку на заводі «Поршень».

1663. 1986. Співпрацівники ХДНБ виступили з повідомленнями «Досвід активізації внутрішньосистемного книгообміну в ЦБС», «Шляхи поліпшення системи депозитарного зберігання книжкового фонду» на науково-практичній конференції професорсько-викладацького складу ХДІК.

1664. 1986. Найбільша група бібліографічних посібників розрахована на висококваліфікованих споживачів інформації. Серед цих видань – покажчики: «Эффективное использование промышленного оборудования», «Экономический эксперимент в промышленности», «Снижение себестоимости продукции».

1665. 1986. До великих бібліотек СРСР надіслане видання “Организационно-управленческая документация ХГНБ им. В.Г. Короленко. Ч. 2 Положения о направлениях научной работы”.

1666. 1986-1988. За угодою про творчу співдружність між ХДК і ХДНБ було проведене регіональне дослідження “Система пропаганди бібліотечно-бібліографічних та інформаційних знань у бібліотеках м. Харкова та шляхи її удосконалення” на базі 39 бібліотек різного відомчого підпорядкування. Було подано пропозиції з організації системи бібліотечно-інформаційного навчання бібліотечних фахівців і користувачів бібліотек на регіональному рівні.

1667. 1986-1988. Згідно з договором між ХДНБ і ХДК створено навчально-науково-бібліотечний комплекс на базі бібліотеки. Практичні і лабораторні заняття проводяться безпосередньо у бібліотеці. Група студентів навчається автоматизації й механізації бібліотечних процесів для роботи у ХДНБ.

1668. 1986-1990. Спільно з кафедрою бібліотечних фондів і каталогів ХДК бібліотека здійснила наукове вивчення краєзнавчих фондів 24 універсальних наукових бібліотек України шляхом анкетування 2510 читачів, 19 бібліотечних співробітників із застосуванням методів контент-аналізу фондів краєзнавчої літератури та статистичного аналізу. Одержані результати республіканського дослідження дали змогу створити єдину систему вивчення документних фондів і читачів, підтримувати постійну відповідність між обсягом і змістом краєзнавчого фонду та потребами і запитами користувачів УНБ.

1987

1669. 1987, січень. У ХДНБ ім. В.Г. Короленка пройшла творча зустріч читачів з харківським композитором В.Г. Івановим.

1670. 1987, лютий. У клубі краєзнавців при ХДНБ відбулася зустріч із працівниками видавництва “Прапор”.

1671. 1987, березень. У відділі краєзнавчої роботи представлено експозицію робіт студентів Харківського художньо-промислового інституту.

1672. 1987, березень. Відкрито виставку малюнків і етюдів “Архітектура старого Харкова”.

1673. 1987, 30 травня. У ХДНБ відбувся вечір, присвячений 120-річчю з дня народження композитора С.П. Дремцова.

1674. 1987, червень. Пройшли краєзнавчі читання, присвячені Д.М. Карбишеву.

1675. 1987, серпень. У ХДНБ відбулися краєзнавчі читання, присвячені історії Мерефи.

1676. 1987, жовтень. Відкрилася виставка малюнків архітектора О.Ю. Лейбфрейда на тему “Харків і Харківщина”.

1677. 1987. Підготовлено бібліографічний персональний покажчик «Академик архитектуры Алексей Николаевич Бекетов: К 125-летию со дня рождения» (уклад. Ф.С. Рофе-Бекетов, В.О. Ярошик).

1988

1678. 1988, січень. У бібліотеці відбувся вечір, присвячений 110-й річниці з дня народження М. Волошина.

1679. 1988, 27 лютого. На засіданні клубу краєзнавців обговорювалося питання про творчий шлях архітектора П.А. Ярославського.

1680. 1988, лютий. Відбулися краєзнавчі читання, присвячені 70-річчю Червоного козацтва.

1681. 1988, березень. У ХДНБ організовано вечір, присвячений 100-річчю з дня народження В. Чечвянського.

1682. 1988, 30 березня. Пройшли краєзнавчі читання, присвячені А.С. Макаренку.

1684. 1988, квітень. На науковій конференції ХДІКу виступив зав. сектором О.В. Попов з повідомленням “Фонди краєзнавчої літератури в ОУНБ”.

1685. 1988, серпень. У відділі краєзнавчої роботи відкрилася виставка акварелей архітектора О.Ю. Лейбфрейда.

1686. 1988, 30 квітня. У ХДНБ відбулися краєзнавчі читання на тему “Т.Г. Шевченко і Харків”.

1687. 1988, вересень. Відбулися краєзнавчі читання на тему “Екологія і культура”.

1688. 1988, листопад. За наказом Міністерства культури УРСР в.о. директора призначено Незнамову Лілію Павлівну.

1689. 1988, листопад. У відділі краєзнавчої роботи відкрилася виставка картин доктора мистецтвознавства А.А.Тіца.

1690. Кінець 1980-тих – 1990-ті. ХДНБ видавала каталоги окремих колекцій рідкісних видань. Вийшов зведений каталог вітчизняних

першодруків у харківських колекціях (Х., 1987), перші випуски каталогу книжок українською мовою ХІХ – першої половини ХХ ст.

1691. 1988 р. Фонд рідкісних видань і рукописів переведено в нове книгосховище, що забезпечило високий ступінь захищеності від усіх факторів ушкодження: затоплення, температурні коливання, тощо.

1989

1692. 1989, лютий. Зав. відділом краєзнавчої роботи В.О. Ярошик виступила з повідомленням “Підготовка бібліографів-краєзнавців у межах навчально-науково-виробничого комплексу: (на прикладі ВКР ХДНБ і ХДІК)” на республіканській науково-теоретичній конференції (ХДІК).

1693. 1989, березень. У бібліотеці організовано “круглий стіл” з проблем сучасного театру за участю харківських мистецтвознавців і акторів.

1694. 1989, березень. Відбулася зустріч читачів ХДНБ із вченими Харківського державного юридичного інституту. Обговорювалося питання про правову державу.

1696. 1989, квітень. У відділі краєзнавчої роботи відкрито фотовиставку “Харків учора і сьогодні”.

1697. 1989, березень. Пройшли краєзнавчі читання, присвячені Т.Г. Шевченку.

1698. 1989, 4 квітня. Відбулися книгознавчі читання, присвячені харківським газетам і журналам початку ХІХ ст.

1699. 1989, травень. У ХДНБ пройшли читання, присвячені 100-річчю Анни Ахматової.

1700. 1989, червень. У ХДНБ відбулася зустріч читачів з працівниками редколегії журналу “Прапор”.

1701. 1989, липень. У відділі краєзнавчої роботи відкрилася фотовиставка праць краєзнавця П.В. Губського.

1702. 1989, 6-9 вересня. Зав. відділом краєзнавчої роботи В.О. Ярошик брала активну участь у республіканській науково-практичній конференції з питань краєзнавчої роботи бібліотек (м. Хмельницьк).

1703. 1989, листопад. У бібліотеці вперше відкрито виставку польських стародруків.

1705. 1989, листопад. У ХДНБ пройшов благодійний вечір духовної музики.

1706. 1989, листопад. Відбулися краєзнавчі читання, присвячені життю та творчості Остапа Вишні.

1707. 1980-ті – 1990-ті рр. Завдяки активізації контактів з власниками цінних книжкових колекцій, державним надбанням стали Нюрнберзька Біблія 1475 р., палеотипи, Заблудівське Євангеліє 1569 р. (друкарі Іван Федоров і Петро Мстиславець), прижиттєве видання “Системи природи” К. Ліннея (1740); зібрання Є. Стефановського книг з автографами видатних українських вчених, з екслібрисами різних авторів (близько 21 тис. екслібрисів) та ін.

1708. 1990-ті рр. Колекція книг з автографами, відповідно до сучасних даних, налічує майже 3,5 тис. примірників. У зібранні представлені різні типи “книжкових” автографів: авторський і власницький дарчий надпис (інскрипт), саме власницький надпис, пам’ятний надпис, нотатки, коментар, примітка на титулі і форзацах, маргіналії. Основні мови надписів – українська, російська, білоруська, латинська, грецька, церковнослов’янська, польська, німецька. Деякі з автографів двомовні: латинсько-грецькі, українсько-російські та ін. Хронологічний обсяг надписів – XVI–XX ст. Серед раритетів – книги з автографами Мелетія Смотрицького, Є.П. Гребінки, Т.Г. Шевченка, І.С. Нечуя-Левицького, В.Г. Короленка, А.П. Чехова, І.О. Буніна, А. Ахматової, С.О. Єсеніна, Н.О. Лосського, М.І. Вавілова, Д.Д. Шостаковича, Ріхарда Штрауса.

1709. 1990-ті. У фондах ХДНБ зберігається майже 1,3 тис. примірників видань XVI–XVIII ст. польською мовою. В колекціях рідкісних і цінних видань знаходяться також польські книги XIX–XX ст., у т.ч.: прижиттєві видання творів класиків польської літератури, ілюстровані, мініатюрні видання, що побачили світ на території Польщі, в Україні (у т.ч. Харкові), Росії, Франції, Німеччині. Серед книг з автографами авторів є два харківські видання 1916 р. і 1918 р. творів відомого польського поета Леопольда Стаффа.

1990

1710. 1990, січень. У відділі краєзнавчої роботи організовано фотовиставку з історії релігійних споруд Слобожанщини.

1711. 1990, лютий. Відбулися краєзнавчі читання, присвячені М.О. Островському.

1712. 1990, березень. Під час відвідування бібліотек Донецчини вивчено досвід роботи з організації обслуговування населення національних меншин.

1713. 1990, березень. Директор бібліотеки Л.П. Незнамова брала участь у нараді директорів республіканських наукових і обласних бібліотек (м. Київ) з питання «Шляхи переходу бібліотеки на нові умови господарювання».

1714. 1990, березень-квітень. Вивчався досвід роботи харківських ОУНБ, ЦМБ, ЦГБ, ЦДБ, Держинської ЦБС щодо організації спільної діяльності бібліотек і кооперативних організацій. За його матеріалами спільно з ДРБ УРСР ім. КІРС підготовлено методичні матеріали «Робота бібліотек в нових умовах господарювання».

3 квітня наказом міністра культури УРСР Ю.О. Олененка затверджено Л.П. Незнамову на посаді директора ХДНБ ім. В.Г. Короленка.

1715. 1990, 9 квітня. Наказом міністра культури УРСР Ю.О. Олененка ХДНБ дозволено перейти на нові умови господарювання.

1716. 1990, 9 квітня. Затверджено «Статут Харківської державної наукової бібліотеки ім.В.Г. Короленка».

Діяльність бібліотеки здійснюється згідно з розпорядженням Ради Міністрів УРСР (№ 689-р від 31.12.87 р.) «Про порядок і строки застосування закону СРСР «Про державне підприємство (об'єднання) для ... організацій невиробничої сфери».

1717. 1990, квітень. Було надано практичну допомогу книгозбірням Донецької області у проведенні соціологічного дослідження щодо читання користувачів масових бібліотек.

1718. 1990, травень. Під час виїзду до бібліотек Дніпропетровської області вивчався склад фондів краєзнавчої літератури, надано практичну допомогу з організації фондів краєзнавчих документів, ДБА. За результатами роботи підготовлено довідку.

1719. 1990, травень-червень. Підготовлений співпрацівниками НМВ матеріал із досвіду продажу літератури із обмінних фондів в бібліотеках Луганської, Сумської і Харківської областей представлено на розгляд Колегії Міністерства культури УРСР, заслухано на Всесоюзному семінарі-нараді (м. Мінськ, вересень 1990 р.).

1720. 1990, червень. Під час відвідування бібліотек Луганської області здійснено експериментальну апробацію гнучкої структури ЦБС, впровадження нових форм господарювання та управління.

1721. 1990, червень. У відділі краєзнавчої роботи представлено виставку живопису архітектора, краєзнавця О.Ю. Лейбфрейда.

1722. 1990, вересень. Працівники бібліотеки брали участь у республіканській науково-практичній конференції “Сучасний читач і бібліотека” (м. Запоріжжя). Головний бібліотекар Л.М. Багрянцева виступила з повідомленням “Запити читачів-спеціалістів невеликих міст республіки на літературу виробничого комплексу”.

1723. 1990, листопад. Відбулися краєзнавчі читання, присвячені зв’язкам П.І.Чайковського з Харковом.

1724. 1990. Розроблено “Положення про перехід ХДНБ на нові умови господарювання”, “Положення про надбавки, “Положення про преміювання працівників ХДНБ”, “Положення про топографічний каталог”, “Положення про систему каталогів та картотек ХДНБ”, “Положення про довідково-бібліографічне обслуговування” та ін.

1725. 1990. За участю ХДК, наукових бібліотек створено “Положення про координацію НДР в галузі бібліотечної справи у м. Харкові”, “Зведений план НДР великих бібліотек Харкова і ХДК на 1988–1990 рр.”.

1726. 1990. Спільно з НВО "Дельта" відділом автоматизації підготовлено "Програму автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів ХДНБ ім. В.Г. Короленка", орієнтовану на створення АРМів в усіх технологічних циклах бібліотеки на базі локальної мережі. Спочатку планувалося використання міні-ЕОМ "Електроніка", потім було здійснено перехід на персональні комп'ютери.

Першим почало функціонувати АРМ МБА: картотека абонентів, замовлення на літературу, підготовка БД, одержання статистичних даних. Розроблено "Основні напрямки розвитку ХДНБ ім. В.Г. Короленка до 2005 року".

1727. 1990. Працівники бібліотеки брали участь у республіканських дослідженнях, організованих ДРБ УРСР ім. КІРС “Читач ОУНБ” та “Вивчення розподілу і використання асигнувань на комплектування фондів та їх відповідності потребам ЦБС”.

1728. 1990. Завершено соціологічне дослідження “Студент-читач наукової бібліотеки” за участю бібліотек вузів Харкова, проведено засідання “круглого столу”, прийнято рішення про порядок обслуговування студентів.

1729. 1990. У межах довгострокових досліджень “Вивчення і розкриття колекцій пам’яток друку та писемності, що зберігаються у фондах

ХДНБ” та “Історія харківського друку” здійснено 276 наукових описів для зведених каталогів видань кирилівського шрифту та видань гражданського шрифту 1-ї чверті ХІХ ст., здійснено вивчення складу особистого книжкового зібрання Г.П. Данилевського, підготовлено статті.

1730. 1990. За результатами пошуку виявлено та опрацьовано автографи М.І.Вавілова, рідкісні видання Б. Пастернака. Рідкісні видання із фондів ХДНБ демонструвалися у передачах регіонального телебачення.

1731. 1990. Здійснено 17 виїздів до бібліотек України, надано практичну допомогу 113 бібліотекам, надано 580 консультацій, прочитано 68 лекцій на семінарах, курсах, нарадах з актуальних питань бібліотечної справи.

1732. 1990. На базі ХДНБ працювала міжвідомча «Школа соціолога». До читання лекцій залучалися викладачі кафедри соціології Харківського держуніверситету, зав.соціологічною службою ДРБ УРСР ім. КІРС.

1733. 1990. Спільно з Будинком техніки організовано курси підвищення кваліфікації працівників науково-технічних бібліотек Харкова.

1734. 1990. Відповідно до наказу Міністерства культури УРСР було проатестовано 216 фахівців ХДНБ. 52 співпрацівника рекомендовано внести до резерву на заміщення посад. Проведено конкурс для молодих фахівців ВОЧ «Кращий за професією».

1735. 1990. Здійснювалися підготовка платних посібників на договірній основі з підприємствами та установами Харкова та платна реалізація видавничих робіт ХДНБ. При розробці плану випуску видань були враховані дані попиту користувачів на видавничу продукцію бібліотеки.

1736. 1990. Підготовлено бібліографічні видання з техніки: науково-допоміжний покажчик «Производительные силы Украины: развитие и совершенствование», 4 професійно-виробничих покажчика, у т.ч. «АСУ в жилищно-коммунальном и бытовом обслуживании населения», «Применение полимерных материалов в народном хозяйстве».

1737. 1990. Спільно з ХДП ім. Г.С. Сковороди видано науково-допоміжний покажчик "Топоніміка Харківщини".

1738. 1990. На допомогу читачам і бібліотечним фахівцям видано буклет “Енциклопедії. Довідники. Словники” (уклад. А.О. Черевко), пам’ятку “Отдел редких изданий и рукописей”, підготовлену І.Я. Лосієвським.

1739. 1990. Спільно з викладачами ХДКу зав.відділом краєзнавчої роботи В.О. Ярошик прорецензовано навчальний посібник “Краеведческая библиография”.

1740. 1990. Створено відділ репрографії.

Відділ депозитарного зберігання продовжив роботу на правах сектора відділу зберігання фондів.

1742. 1990. До бібліотеки записалося 55040 читачів, відвідування становили 266910, книговидача – 3109114. Абонентами МБА стали 3782 особи та установи, за їх запитамі видано 156628 документів.

1743. 1990. Закінчено роботу з розстановки бібліографічних записів у зворотно-хронологічному порядку у читацькому систематичному каталозі, розпочато аналогічну роботу з його службовою частиною.

1744. 1990. Розширилося коло замовників – потребувачів бібліографічного інформування і довідково-бібліографічного обслуговування за рахунок місцевих Рад народних депутатів, управлінських кадрів, кооперативів.

1745. 1990. У приміщенні нового книгосховища упорядковано фонд рідкісних видань та рукописів. Завдяки цьому вперше за останні роки було забезпечено повноту виконання запитів у ВРВР.

1746. 1990. До бібліотеки надійшли архівні фонди краєзнавця Б. Інгоря, перекладача Л. Кедріної, історика Є. Тарле, поета Б. Чичибабіна.

1748. 1990. Провідне місце у діяльності бібліотеки зайняла пропаганда літератури з питань відродження української культури та мови, традицій народів, які мешкають на території регіону. ХДНБ співпрацювала з Українським фондом культури, Товариством любителів української мови ім. Т.Г. Шевченка, товариствами «Спадщина», «Меморіал», єврейськими та вірменськими общинами.

1749. 1990. Проведено роботу з залучення додаткових асигнувань для комплектування фонду. ХДНБ було перераховано 30 тис. крб. від підприємств, установ, громадських організацій. Здійснено безплатну передплату журналів і газет Товариством охорони пам'ятників історії і культури, редакцією газети «Вечірній Харків», Харківським єпархіальним управлінням та ін.

1750. 1990. Новою формою масової роботи стало проведення Королєнківських читань (у 1990–1997 рр.).

1751. 1990. У бібліотеці встановлено «Докуматор» для виготовлення мікрофільмів, електротельфер для вантажно-розвантажувальних робіт; придбано «Пентакту» для виготовлення мікрофіш.

1752. 1990–1991. На базі 22 бібліотек системи Міністерства культури УРСР Харківської області проведено вивчення відповідності книжкової продукції українських видавництв з техніки потребам читачів, подано

пропозиції щодо поліпшення видавничої політики республіканських видавництв “Техніка”, “Будівельник”, “Прапор”.

1991

1753. 1991, січень. У відділі мистецтв відкрилася виставка «Культові зимові обряди на Україні».

1754. 1991, лютий. Відбулося засідання клубу "Краєзнавець", присвячене історії міста Вовчанська.

1755. 1991, лютий. У ХДНБ організовано благодійний вечір, одержані гроші перераховані тяжко хворій співпрацівниці ДРБ України (м. Київ) О. Великодній.

1756. 1991, кінець березня. На спільному засіданні клубу любителів книги та краєзнавців відбулася зустріч з лауреатом Державної премії СРСР Б.О. Чичибабіним.

1757. 1991, квітень. У бібліотеці відбувся вечір, присвячений композитору С. Прокоф'єву.

1758. 1991, 26–27 квітня. На Другій науково-теоретичній конференції “Українська культура: історія і сучасність” (ХДК) з повідомленням на тему “Внесок краєзнавства у розвиток національної культури” виступила зав. відділом краєзнавчої роботи В.О. Ярошик.

1759. 1991, травень. Відкрито експозицію рідкісних видань і архівних матеріалів до 100-річчя М. Булгакова.

1760. 1991, червень. В ХДНБ камерний хор Центра Української національної культури “Харків (слобожани)” представив нову програму.

1761. 1991, червень. Відбувся благодійний вечір “Мистецтво Слобожанщини” за участю викладачів та студентів Харківського інституту мистецтв.

1762. 1991, червень. Походженню української мови присвячено літературно-музичний вечір.

1763. 1991, липень. У відділі мистецтв відкрилася виставка “Орнаменти українських рушників”.

1764. 1991, липень. У відділі краєзнавчої роботи відкрилася виставка картин харківського народного художника М.І. Білоусова.

1765. 1991, 16 серпня. З метою збереження документного фонду радою при директорів ХДНБ прийнято рішення про обмежену видачу через МБА книг, що наявні в одному екземплярі, поточної періодики, довідкових видань.

1766. 1991, жовтень. У бібліотеці відбувся вечір пам'яті В. Висоцького.

1767. 1991. Протягом року до фонду ХДНБ надійшло 130476 видань. Основним джерелом комплектування залишається обов'язковий примірник. Додатковим фінансовим джерелом придбання літератури стали платні послуги бібліотеки.

Серед дарунків привертає увагу “Толковая библия” у трьох томах (Стокгольм, 1989), “Євангеліє” (Варшава, 1989).

Відновлено зв'язки з партнерами по МКО, розірвані під час політичних змін у країнах Східної Європи, налагоджено контакти з українською діаспорою в Австралії та США, з національними бібліотеками Франції і Данії.

1768. 1991. На науково-практичній конференції з питань краєзнавства (Ленінград) виступила з повідомленням зав. відділом краєзнавчої роботи ХДНБ В.О. Ярошик про розвиток бібліотечного краєзнавства на Харківщині.

1769. 1991–1992. Розроблялося 13 дослідницьких тем (2 – республіканські, 1 – регіональна, 10 – локальних) переважно з комплексних питань бібліотечної справи. Посилилася увага до наукового обґрунтування розвитку бібліотечних ресурсів регіону, вивчення національного репертуару книги, краєзнавчих видань. Скоротилися терміни проведення НДР за рахунок використання соціологічних методів; урізноманітнилися форми узагальнення досліджень: наукові звіти, технологічні інструкції, довідники, зведені каталоги, довідки, наукові статті.

1770. 1991–1993. Під час дослідження “Бібліотечні ресурси м. Харкова: оптимізація обслуговування населення регіону” (співвиконавець – ХДІК) було проведено паспортизацію 340 різноманітних за класифікацією бібліотек, підготовлено два випуски довідника “Бібліотеки Харкова” (Х., 1993–1995. Обсяг 10,5 др. а.). Розроблено пропозиції стосовно упорядкування бібліотечної мережі Ленінського району Харкова. Пропозиції щодо зміцнення матеріально-технічної бази бібліотек та поліпшення їх документально-інформаційних ресурсів були подані на розгляд до райвиконкому, Центральної бібліотеки Ленінського району, а також обговорені на міжвідомчій нараді бібліотечних працівників та науковій конференції ХДНБ (1993 р.).

1771. 1991–1993. Тривала робота з каталогом авторефератів дисертацій. Вивчалися вимоги до нього та пропозиції читачів, аналізувався досвід інших бібліотек. В результаті здійснено реорганізацію каталогу за номенклатурою наукових спеціальностей.

1992

1772. 1992, на 1-е січня. Бібліотечний фонд нараховував 6530700 примірників.

1773. 1992, березень. Відбувся вечір, присвячений 130-річчю від дня народження архітектора О.М. Бекетова.

1774. 1992, березень. У ХДНБ пройшли філософські читання на тему “Думки людини” за участю священника П.В. Поваляєва та доктора філологічних наук В.В. Шкоди.

1775. 1991, квітень. Відбулися краєзнавчі читання, присвячені життю та діяльності вченого, просвітника, педагога, історика, журналіста, музиканта М. Кнорринга.

1776. 1992, квітень. Літературно-музичний вечір був присвячений 150-річчю з дня народження М.В. Лисенка.

1777. 1992, 3 червня. Наукова конференція, присвячена 100-річчю з дня народження Ю.О. Меженка, організована харківським інститутом культури, бібліотечним товариством, обласною організацією товариства любителів книги і ХДНБ ім. В.Г. Короленка.

1778. 1992, 18 червня. Зав.відділом краєзнавчої роботи В.О. Ярошик брала участь у роботі наукової конференції “Перші Меженківські читання” (Київ, ЦНБ ім. В.І. Вернадського).

1779. 1992, 1-е півріччя. Організовано значну за масштабами та змістом виставку, присвячену 150-річчю відомого німецького видавництва “Springer”.

Фонд Р. Валленберга у Німеччині надав ХДНБ книги для експозиції “Рауль Валленберг – життя і подвиг”.

1780. 1992, вересень. У бібліотеці відбулася читацька конференція, присвячена 150-річчю видання у Харкові поеми І. Котляревського “Енеїда”.

1781. 1992, жовтень. У ХДНБ відбулися читання, присвячені творчості М.І. Цветаєвої.

1782. 1992, 26–28 жовтня. Працівники відділу краєзнавчої роботи брали участь у роботі республіканської науково-теоретичної конференції “Культура України: історія і сучасність” (ХДІК).

1783. 1992, 17–19 листопада. За ініціативою Міністерства культури України та Державної бібліотеки України відбулася республіканська міжвідомча наукова конференція “Фонди наукової бібліотеки: стан та перспективи розвитку” на базі ХДНБ ім. В.Г. Короленка. У її роботі взяли

участь 257 делегатів від бібліотек, інститутів культури, бібліотечних товариств та асоціацій України, Національної бібліотеки Беларусі. На пленарних і секційних засіданнях було заслухано 35 доповідей та повідомлень з питань розвитку і збереження національного бібліотечного фонду, зокрема фонду “україніка”. Зав. відділом рідкісних видань та рукописів ХДНБ канд. філол. наук І.Я. Лосієвський виступив з повідомленням “Наукові дослідження стародруків як джерело документальної пам’яті України”.

Учасники конференції мали змогу ознайомитися з виставками, у тому числі – “Книжкові пам’ятки історії та культури України у фондах Державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка”.

1784. 1992, 20 грудня. У ХДНБ відбулася презентація книги професора Харківського педагогічного університету Л. Фрізмана “З чим римується істина”, присвяченої творчості О. Галича.

1785. 1992, кінець року. Болгарська фірма “Екопан” надала ХДНБ 10 тис. доларів для придбання книг і періодичних видань іноземними мовами.

1786. 1992. Започатковано серію біобібліографічних та персональних бібліографічних покажчиків “Повернені імена” виданнями “Український художник І.І. Падалка” (1992), “Український письменник М. Йогансен” (1992). Згодом були видані “Український письменник М. Куліш” (1993), “Український письменник М. Хвильовий” (1993), “Гнат Мартинович Хоткевич”, (1994), “Український письменник В. Чечвянський” (1994), “Володимир Кирилович Винниченко” (1995), “Український письменник Олесь Досвітній” (1996).

1787. 1992. Фонд рідкісних видань і рукописів ХДНБ налічує близько 46 тис. примірників стародруків та рідкісних видань (інкунабул і палеотипів, книг кирилівського шрифту XVI–XVIII ст., зарубіжних видань другої половини XVI–XVIII ст., книг громадянського шрифту XVIII – першої чверті XIX ст., рідкісних видань творів класиків вітчизняної та світової науки, літератури і мистецтва, видатних політичних, релігійних та громадських діячів, нелегальних, заборонених і конфіскованих цензурою творів XIX–XX ст., видань 1917–1920 рр., рідкісних газет і журналів XVIII–XX ст.), 1,5 тис. рукописів і архівних матеріалів (пам’яток давньоруської та староукраїнської писемності, документів XIV–XX ст.).

1788. 1992. ХДНБ встановила безпосередні контакти з видавництвами та фірмами – розповсюджувачами документальної інформації. Налагоджено зв'язки з 12 фірмами, з українською діаспорою в Європі та Америці.

До фонду рідкісних видань та рукописів надійшли 2 листи В.Г. Короленка 1914–1915 рр., лист Б. Пастернака 1959 р.

1789. 1992. Затверджено проект створення в ХДНБ аудіотехнічного центру для самостійного вивчення іноземних мов. Міжнародний фонд “Відродження” надав грошову допомогу для влаштування центру.

1791. 1992–1994. Рекаталогізовано та відображено у системі каталогів фонд земських видань другої половини ХІХ ст. – 1920 р.

1993

1792. 1993, 2 січня. Створено відділ україніки на базі двох відділів: краєзнавчої роботи та науково-бібліографічного. В його структурі виділено три сектори: бібліотечно-бібліографічного обслуговування, національної бібліографії, краєзнавчої бібліографії.

1793. 1993, березень. Організовано виставки “Українська кераміка” Ц.Н.Загальської, гуаші “Пори року” і фотографії “Харків архітектурний” О.Ю.Лейбфрейда.

1794. 1993, березень. В ХДНБ організовано “круглий стіл” на тему “На шляху до себе: історія становлення української національної самосвідомості”.

1795. 1993, березень. Відбулися краєзнавчі читання “Репресоване духовенство Харківської єпархії у 1920–1930-ті роки”.

1797. 1993, 20 травня. Відбулася наукова конференція “Науково-дослідна робота ХДНБ ім. В.Г. Короленка у 1991–1992 рр.”. Було заслухано 9 повідомлень за темами: «Стан та перспективи розробки дослідницької теми “Бібліотечні ресурси м. Харкова: оптимізація обслуговування населення регіону”» (Л.Р. Галюк), «Про наслідки вивчення теми “Фонди ХДНБ. Формування та використання”» (Л.М. Багрянцева), “Місце фондів НТ і ТД ХДНБ у загальноміській системі патентно-технічної документації” (Л.К. Байда), “Результати дослідження “Ефективність масової роботи ХДНБ ім. В.Г. Короленка” (Созонова В.М.), “Вивчення іміджу бібліотеки – шлях до удосконалення її діяльності” (Н.В. Сівкова), “Шляхи удосконалення підготовки науково-допоміжних показників. За наслідками вивчення бібліографічних матеріалів за 1986–1990 рр.”

(Т.О. Сосновська), “Вивчення пам’яток друку, що зберігаються у фондах

ХДНБ” (С.Б. Шоломова), “Інформаційні запити абонентів МБА ХДНБ”. За наслідками дослідження” (К.Д. Тараманова), “Аналіз впровадження автоматизації бібліотечних процесів” (Н.М. Кучерява).

1798. 1993, 6 червня. В ХДНБ відбувся Пушкінський вечір, була представлена колекція прижиттєвих видань творів О.С. Пушкіна, а також книги на тему “Пушкініана в екслібрисах”.

1799. 1993, червень. У відділі україніки організовано виставку екслібрисів М.І. Молочинського.

1800. 1993, червень. Відбулися краєзнавчі читання, присвячені історії вулиці Сумської.

1801. 1993, вересень. Бібліотека була удостоєна премії ім. Д. Яворницького за значний розвиток краєзнавства. Відділу україніки було вручено диплом і медаль ім. Д. Яворницького.

1802. 1993, 16 листопада. За ініціативою ХДНБ відбулася регіональна міжвідомча наукова конференція “Історія бібліотечної справи в Україні” за участю 175 бібліотечних фахівців та викладачів ХДІК. Було заслухано 12 повідомлень з історії бібліотечної справи на Харківщині, у т.ч. “Вивчення історії бібліотечної справи в Україні – нагальна справа бібліотечних фахівців” (А.М. Перепеча), “Відтворення історії бібліотечного будівництва в Україні у пошуковій та дослідницькій роботі фахівців Харкова” (К.Д. Тараманова), “До питання вивчення історії ХДНБ ім. В.Г. Короленка” (Л.Р. Галюк), “Історія розвитку краєзнавчої бібліографії” (В.О. Ярошик).

1803. 1993, листопад. Відбулися краєзнавчі читання, присвячені репресованим фізиків Харкова.

1804. 1993, грудень. В ХДНБ організовано вечір, присвячений 130-річчю від дня народження письменника, просвітника Бориса Грінченка.

1805. 1993, грудень. Відбулися краєзнавчі читання, присвячені декабристам.

1807. 1993. У межах загальнодержавного дослідження “Історія бібліотечної справи в Україні” здійснено пошук, виявлено друковані і рукописні матеріали з історії бібліотечної справи на Харківщині.

1808. 1993. Розширилося співробітництво з американсько-українським фондом “Сейбр – Світло”, фондом “Відродження”. Реалізовано проект Wooskaid. Через МКО одержано 500 прим. книг та 1508 прим. періодичних видань.

1809. 1993. Створено читацьку алфавітну картотеку серій.

1810. 1993. Відкрито консультаційний пункт при відділі обслуговування читачів.

1811. 1993–1994. Співпрацівниками відділу україніки підготовлено 3 випуски друкованого каталогу “Реабілітовані книги у фондах ХДНБ ім. В.Г. Короленка”. Видання містить відомості про 10 тис. творів друку, що впродовж багатьох років були недоступними для широкого загалу споживачів.

1812. 1993–1995. Під час дослідження “Вивчення складу картографічних видань ХДНБ” вперше одержано відомості про їх кількісний та якісний склад у видовому, хронологічному, тематичному, територіальному та мовному аспектах. До аналізу цього фонду залучалися фахівці, вчені (картографи, географи, історики). Було знайдено принципові підходи до подальшої роботи з формування фонду, зокрема домовленості з Вінницькою картографічною фабрикою та малим підприємством “Мана ЛТД” (Київ) щодо забезпечення ХДНБ обов’язковим примірником їхньої продукції. Результати дослідження було поширено шляхом публікацій, виступів на наукових конференціях у Харкові, Києві. Оскільки виявлені проблеми локального дослідження були типовими, у 1994 р. вивчення було продовжено на регіональному рівні під назвою “Картографічні видання у фондах бібліотек Харкова: склад, організація”.

1813. 1993–1996. Працівниками відділу україніки підготовлено 6 випусків бібліографічного видання “Харьков и губерния на страницах газеты «Харьковские губернские ведомости» (1838–1917 гг.). Показчик змісту першої державної газети краю можна вважати продовженням бібліографічного посібника І.А. Устинова “Литература о Харьковской губернии” (Х., 1838).

1994

1814. 1994, Міністерство культури України запропонувало ХДНБ прийняти пропозицію посольства Австрії в Україні про відкриття австрійської бібліотеки. Заступник директора Т.Л. Гладкова відвідала Посольство Австрії (м. Київ) з метою вирішення питання щодо організації Австрійської бібліотеки при ХДНБ.

1815. 1994, січень-лютий. Під час відрядження до ОУНБ, ОЮБ, ЦБС м. Дніпропетровська співпрацівники НМВ вивчили досвід бібліотечно-бібліографічного обслуговування різних категорій читачів за нових

соціально-економічних умов. Узагальнююча довідка «Бібліотека і сучасність» була схвалена бібліотечною громадськістю.

1816. 1994, березень. За участю кафедри українознавства ХТУРЕ було проведено тематичний вечір «З ім'ям і словом Кобзаря», присвячений 180-річчю від дня народження Т.Г. Шевченка.

1817. 1994, березень. Відбулося засідання “за круглим столом”, присвячене методиці технічної творчості.

1818. 1994, 12-14 квітня. На науковій конференції “Національна бібліографія України: стан і тенденції розвитку” виступила з повідомленням “Регіональні аспекти національної бібліографії в Україні” зав. сектором ВУ Т.О. Сосновська.

1819. 1994, квітень. Відбулася презентація книги канд. філол. наук, завідувачого ВРВР ХДНБ І.Я. Лосієвського «Русская лира с Украины» (Х., 1993).

1820. 1994, квітень. Співпрацівники ВА та сектору НОП брали участь у міжнародному семінарі на тему “Бібліотечний менеджмент” (м. Одеса, ОДНБ ім. М. Горького).

1821. 1994, квітень. Під час тижня космонавтики, організованого планетарієм ім. Ю. Гагаріна, бібліотека взяла участь у благодійних заходах для учнів шкіл-інтернатів та дитячих санаторіїв. На виїзній виставці-перегляді “З історії повітроплавання та космонавтики” понад 750 відвідувачів познайомилися з літературою із фондів ХДНБ.

1822. 1994, травень. Заст. директора з міжнародних зв'язків Т.Л. Гладкова брала участь у роботі 1-ї Міжнародної конференції “Крим-94” (Євпаторія) “Бібліотеки у мінливому світі: нові технології та нові форми співробітництва”.

1823. 1994, травень-червень. Під час відряджень до Житомирської, Закарпатської і Рівненської областей вивчався стан роботи бібліотек на допомогу поширенню науково-технічних та економічних знань за умов формування ринкових відносин, надавалася методична допомога.

1824. 1994, серпень. У відділі україніки відкрилася виставка іграшок харківської художниці Т. Хомяк.

1826. 1994, 3–4 жовтня. На науково-практичній конференції “Бібліотеки у розвитку історичної науки в Україні” (Київ, Державна історична бібліотека України) виступила гол. бібліотекар ХДНБ Г.М. Єрофєєва з повідомленням “Місце бібліотек у розвитку історичного краєзнавства (на прикладі Харківського регіону).

1827. 1994, жовтень. Традицію співробітництва з культурологічними товариствами було продовжено організацією (на прохання азербайджанського товариства) вечора, присвяченого 500-річному ювілею поета Мухамеда Фізулі за участю майстрів сцени і аматорів.

1828. 1994, жовтень. Співпрацівники ВУ взяли участь у обласному семінарі (Харківська область, м. Первомайськ) з теми «Стан та перспективи розвитку бібліотечного краєзнавства».

1829. 1994, 22–24 листопада. На науково-практичній конференції, присвяченій 165-річчю ОДНБ ім. М. Горького та 200-річчю Одеси, виступила з повідомленням О.П. Куніч.

1830. 1994, листопад. Працівники відділу україніки організували методичний семінар для бібліотечних працівників Первомайського району у с. Ржавчик.

1831. 1994, листопад. На запрошення уряду Австрії заступник директора Т.Л. Гладкова вивчала досвід роботи наукових бібліотек м. Відня.

1832. 1994, кінець грудня. Штат ХДНБ складається з 506 працівників, у т.ч. 342 бібліотечних фахівця. 297 працівників мають вищу освіту, 121 працівник віком до 40 років.

1833. 1994. У подарунок ХДНБ від авторів та приватних осіб надійшло 1209 томів (423 назви), серед них тритомне репринтне видання монографії Д.І. Багалія та Д.П. Міллера «История г. Харькова за 250 лет существования (1656–1905 гг.)» – від мера м. Харкова Є. Кушнарьова.

1834. 1994. Здійснено переоблік підсобного фонду відділу обслуговування читачів, перевірено стан зберігання фондів відділу рідкісних видань та рукописів. Проведено роботу зі створення страхового та захисного фонду газет: мікрофільмовано 76 підшивок газети «Харьковские губернские ведомости» (1890–1908 pp.).

1835. 1994. З особистих зібрань надійшли Псалтир (Київ, друк. Лаври, 1766) – пам'ятка українського друку, українські та російські видання XIX–XX ст., серед яких примірники з особистої бібліотеки І.Н. Розанова, колекція екслібрисів роботи художника М. Стрижака, від Російського біблійського товариства – комплект ілюстрованого періодичного видання «Мир Библии». Свої книги подарували відомі українські та російські письменники Б. Кенжесв, В. Войнович, Н. Коржавін, С. Реп'ях, З. Міркіна, філософ та культуролог Г. Померанц, літературознавець Б. Сарнов, німецький літератор М. Целлер та ін.

1836. 1994. Значної уваги надавалося виявленню та аналізу зауважень та пропозицій користувачів щодо бібліотечних послуг у ХДНБ. Проведене

локальне соціологічне дослідження “Вивчення читацької задоволеності бібліотечним обслуговуванням” дозволило зробити висновки відносно кожної складової процесу бібліотечно-бібліографічного обслуговування, удосконалення організації каталогів.

1837. 1994. Відкрито лінгафонний кабінет при відділі літератури іноземними мовами.

1838. 1994. ХДНБ активно популяризує творчість харківських митців. Було організовано 9 виставок сучасних художників: В. Моравського (народний живопис), О. Рубінського (графічна мініатюра), М. Молочинського (екслібрис) та ін. Читання “Харків літературний” познайомили з новими творами поетів Р. Катаєвої, О. Левіної, А. Перерви, І. Мироненко.

1839. 1994. Завершено звіряння другої тисячі номерів топографічного каталогу з інвентарними номерами, генеральним та читацьким алфавітними каталогами. Це допомогло встановити фактичну наявність видань у загальному фонді та карток на них у каталогах.

1840. 1994. Спільно з українсько-японським товариством дружби проведено вечір за участю читачів ХДНБ, студентів харківських вузів із Японії.

1841. 1994. Із Австрії одержано 4000 видань для організації Австрійської бібліотеки при ХДНБ.

1842. 1994. Масова робота бібліотеки проводилася у межах циклів “Україна: культурна спадщина”, “Світова культура: історія, традиції, сучасність, видатні діячі”, “Наука, техніка, економіка, ринкове господарство: історія, тенденції розвитку, проблеми”.

1843. 1994. Німецьке мистецтво у бібліотеці представляла аспірантка із Мюнхена, піаністка Терезія Ренельт. Під час зустрічі з читачами вона віртуозно виконала твори відомих композиторів.

1844. 1994. Плідними були контакти ХДНБ з іншими бібліотеками та установами у наданні різноманітних інформаційних послуг, проведенні спільних інформаційно-масових заходів, підготовці зведених друкованих каталогів тощо.

Закладено підвалини для подальшого бібліографічного обслуговування за рахунок автоматизації його процесів. Розпочато роботу зі створення електронного каталогу “Слобожанщина”, з переведення в автоматизований режим бібліографічного інформування.

Покращилося бібліографічне обслуговування за рахунок діючих баз даних: бібліографічної “Документи України”, фактографічної “Швидка довідка”, повнотекстової “Юрист”.

Створено Харківську асоціацію інформаційно-бібліотечних технологій (АСІБТ), до якої увійшла ХДНБ. Науково-практична конференція, присвячена розвитку комп'ютеризації бібліотек, проведена асоціацією на базі санаторію "Роща". ХДНБ представляла декілька доповідей з різних напрямків впровадження новітніх технологій.

1845. 1994. До участі у культурологічних заходах ХДНБ залучався широкий загал громадськості. За програмою зустрічі "за круглим столом" "Виміри національного характеру" розмову вели вчені В.І. Головченко (Юридична академія), О.З. Дюмін (Технічний університет радіоелектроніки), астролог Марта Славутич, харківські поети В. Бойко, О.Ковальова та ін. Продовжили і поглибили цю тему філософські читання, присвячені 200-річчю від дня смерті Г.С. Сковороди.

1846. 1994. За завданням Національної парламентської бібліотеки України у межах загальнодержавного дослідження здійснювалися збір та опрацювання статистичної та соціологічної інформації щодо видань, попит на які не задовольняється в бібліотеці і які бажано включити до "Бібліотечної серії".

1847. 1994. Виконувалася робота зі створення локальної комп'ютерної мережі. Завершився також перший етап впровадження автономної мережі енергоживлення у ВА, МБА, ІБВ, ВІЛ, ВТЛ, ВАК, ВСК, ВРВР, бухгалтерії. Було розвинуто підсистему "Інформаційна служба". Розроблений програмний комплекс доповнюється новими модулями. Це надало можливість звертатися до бази даних з декількох робочих місць.

1848. 1994. Директор ХДНБ Л.П. Незнамова взяла участь у міжвідомчій нараді "Стан та перспективи впровадження сучасних інформаційних технологій в наукових бібліотеках".

1849. 1994. Підготовлено 35 робіт (19 назв), з них науково-допоміжні покажчики серії "Повернені імена" ("В. Чечвянський", "Г. Хоткевич"), «Харьков и губерния на страницах газеты «Харьковские губернские ведомости» (1838–1917), "Реабілітовані книги у фондах ХДНБ", каталоги виставок "З історії української багатопартійності", "Наука і містицизм", "Зведений каталог іноземних книг, одержаних бібліотеками Харкова у 1993 р.", "Зведений каталог іноземних наукових журналів, які надійшли до бібліотек Харкова. Природничі науки. Техніка. Сільське господарство".

1850. 1994. Зважаючи на необхідність оптимізації діяльності бібліотек на допомогу розвитку науково-технічної творчості розроблено методико-бібліографічні матеріали "Науково-технічній творчості – новий рівень

інтелектуального розвитку” (Х., 1994). Викладачі вузів технічного профілю Харкова замовили це видання для використання в учбовому процесі.

1851. 1994. ХДНБ організовано міжвідомчу нараду завідуючих відділами комплектування провідних бібліотек Харкова. Заслухано та обговорено питання комплектування документних фондів в умовах ринкових відносин.

1852. 1994. Фахівці бібліотеки виступили з повідомленнями на всеукраїнських науково-практичних конференціях “Роль бібліотек у відродженні національної культури” (Полтава), “Бібліотеки у розвитку історичної науки в Україні”, “Національна бібліографія та перспективи її розвитку” (Київ).

1853. 1994–1995. Проводилося дослідження за темою “Стан та використання фонду нотних видань ХДНБ”. Було виявлено потреби харків’ян у фонді нотних видань (його обсяг сягає 106 тис. примірників), визначено подальшу спрямованість дослідницьких зусиль колективу ХДНБ.

1995

1854. 1995, на 1-е січня. Обсяг фондів складає 6544813 документів, з них: книги – 3032154, брошури – 48834, журнали – 1793337, продовжувані видання – 7215, газети – 17878, ноти – 105911, картографічні видання – 3638, образотворчі видання – 5462, державні стандарти – 35184, описи винаходів – 1429210, кінофотофонодокументи – 9390, ГМД – 53.

1855. 1995, 31 січня. На засіданні клубу “Краєзнавець” відбулася презентація книги “Московский район г. Харькова. История и современность”.

1856. 1995, січень-лютий. Під час стажування в Німеччині (за фінансовою підтримкою Інституту Гете) заступника директора ХДНБ Т.Л. Гладкової і співпрацівника відділу літератури іноземними мовами вивчався досвід роботи наукових бібліотек міст Дюсельдорфа і Бонна.

1857. 1995, 10 лютого. Відбулися літературні читання, присвячені 105-річчю від дня народження Б. Пастернака.

1858. 1995, 22 лютого. Відбувся вечір, присвячений 185-річчю від дня народження Ф. Шопена за участю Харківського інституту мистецтв.

1859. 1995, 27 лютого. Відкрито експозицію листівок кінця XIX – початку XX ст. на тему “Старий Харків”.

1860. 1995, лютий. Міський клуб пушкіністів “У колі друзів” (при ХДНБ) організував вечір пам’яті О.С. Пушкіна та Б.О. Чичибабіна “Уходим о зимней поре...”.

1861. 1995, лютий. Відбулося засідання клубу «Краєзнавець» на тему «Видатний діяч української культури: до 205-річчя від дня народження П. Гулака-Артемовського».

1862. 1995, лютий. На замовлення НПБ України співпрацівники НМВ розробляли проект структури та штатного розкладу державної масової бібліотеки (в умовах ЦБ і децентралізації) на базі бібліотечної мережі м. Первомайська Харківської області.

1863. 1995, лютий. Директор ХДНБ Л.П. Незнамова взяла участь у роботі міжнародної конференції (у межах ЮНЕСКО) «Збереження і доступність документів» (м. Київ). Виступ був присвячений створенню страхового фонду.

1864. 1995, 17 березня. Відкрито експозицію автографів, прижиттєвих видань М.Т. Рильського до 100-річчя від дня народження.

1865. 1995, 20–25 березня. Заступник директора ХДНБ Т.Л. Гладкова взяла участь у роботі 61-ї сесії ІФЛА, присвяченої питанню «Бібліотека майбутнього» (Турція, м. Стамбул). На семінарі (м. Анкара) вона виступила (англійською мовою) з повідомленням про діяльність ХДНБ.

1867. 1995, березень. Відбулися літературні читання “Від імені болю”: до 65-річчя від дня народження Ліни Костенко та “Віч-на-віч з “Кобзарем”.

1868. 1995, 1-й квартал. Проведено зустрічі за “круглим столом” з питань “Національна церква у контексті державотворення” (спільно з Харківською єпархією), “Право, суспільство, держава: від тоталітаризму до демократії” (спільно з Юридичною академією).

1869. 1995, 17–18 квітня. На науковій конференції “Перші Сумцовські читання”, присвяченій 75-річчю музею Слобідської України (Харківський історичний музей), виступили співпрацівники ВУ з повідомленнями про бібліографічну діяльність М.Ф. Сумцова та про роботу клубу “Краєзнавець” при ХДНБ.

1870. 1995, квітень. Заступник директора ХДНБ В.В. Мірошникова взяла участь у роботі “круглого столу” з питання науково-експертного опрацювання документів, комплектування, організації та зберігання бібліотечних фондів (м. Київ).

Заступник директора ХДНБ О.О. Будецька взяла участь у проведенні “круглого столу” з питання щодо формування стратегії діяльності бібліотек в умовах реалізації Закону України про бібліотеки і бібліотечну справу (Харківська обл., с. Великий Бурлук).

1871. 1995, квітень. На засіданні клубу “Краєзнавець” за участю вчених Харківського художньо-промислового інституту обговорювалося питання про художнє життя Харківщини 20–30-тих років ХХ ст.

1872. 1995, 7 травня. Відбувся вечір, присвячений 155-річчю від дня народження П. Чайковського, за участю студентів Харківського інституту мистецтв.

1873. 1995, 11 травня. Відбулися книгознавчі читання на тему “Філософський ренесанс початку ХХ ст.: з історії видань” (ХДНБ).

1874. 1995, 15–18 травня. На міжнародному семінарі “Проблеми оновлення вищої бібліотечної та інформаційної освіти” (м. Харків) виступили з повідомленнями: директор ХДНБ Л.П. Незнамова (“З досвіду створення інформаційного центру в бібліотеці на базі нових інформаційних технологій”), заступники директора О.О. Будецька (“Місце ХДНБ ім. В.Г. Короленка у забезпеченні безперервної освіти бібліотечних працівників”) та Т.Л. Гладкова (“Міжнародна діяльність бібліотек і досвід ХДНБ ім. В.Г. Короленка”), співпрацівник ВМР В.А. Маркова (“Підготовка бібліотечних кадрів: етнічний аспект”).

1875. 1995, 20 травня. Організовано виставку “Філософський ренесанс початку ХХ ст.: першодруки”.

1876. 1995, 23–24 травня. На Третій науковій конференції з питань музеєзнавства та історичного краєзнавства (м. Харків) виступила співпрацівник ВМР В.А. Маркова з повідомленням “Документна база історичного краєзнавства: народознавчий аспект”.

1877. 1995, травень. ХДНБ ім. В.Г.Короленка одержала в дарунок від Товариства Друзів України (Торонто. Канада) українсько-канадську бібліотеку – майже десять тисяч примірників книг і періодичних видань українською та іноземними мовами. Більшість книг видано Об’єднанням українських письменників “Слово” в Канаді і США, інші – в Німеччині, Австралії, Аргентині. Наукову та культурну вартість фонду підтверджує колекція авторизованих видань письменників української діаспори.

1878. 1995, травень. Відбулося засідання клубу “Краєзнавець”. Розглянуто питання про Перший театр для дітей у Харкові.

1879. 1995, травень. Під час виїзду до бібліотек Житомирської та Миколаївської областей було надано методичну допомогу з організації роботи бібліотек з економічною та технічною літературою.

1880. 1995, 10–18 червня. Заступник директора ХДНБ Т.Л.Гладкова взяла участь у міжнародній конференції “Бібліотеки і асоціації у

мінливому світі: нові технології та нові форми співробітництва”

(м. Євпаторія).

1881. 1995, 30 червня. На засіданні клубу “Краєзнавець” розглянуто питання “Г. Данилевський і Харків”.

1882. 1995, 27–29 червня. Відбулася Всеукраїнська краєзнавча конференція, присвячена 70-річчю Українського Комітету краєзнавства (Харківський державний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди) за активною участю клубу “Краєзнавець” при ХДНБ, співпрацівників відділу україніки. На форумі виступили з повідомленням В.О. Ярошик

“З історії українського відділу Харківської державної бібліотеки ім. В.Г. Короленка”, Т.О. Сосновська і Г.М. Єрофеева “З історії розвитку національної бібліографії у ХДНБ ім. В.Г. Короленка”, Г.М. Єрофеева “Розвиток біобібліографічної та персональної інформації діячів Слобожанщини у першій половині XIX – середині 90-х років XX ст.”.

1883. 1995, 27 червня. Відбулося урочисте відкриття бібліотеки Канадсько-українського центру (при ХДНБ) за участю посла-радника Канадського посольства в Україні п. Романа Ващука.

1884. 1995, червень. Співпрацівниками НМВ вивчався досвід бібліотек Полтавської області з організації та роботи з технічною, економічною літературою, було надано методичну допомогу.

1885. 1995, на 1 липня. Фонд ХДНБ налічує 6560407 прим., у т.ч. україномовні – 592502, видання російською мовою – 5388532, мовами народів СНД – 3719, іноземними – 575654.

1886. 1995, липень. На засіданні клубу “Краєзнавець” було розглянуто питання з історії населених пунктів Харківщини (Печеніги, Південне та Комаровка).

1887. 1995, липень-грудень. На замовлення Харківської ОУНБ, бібліотек державного (тепер національного) та політехнічного університетів було надано методичну допомогу з питання зберігання бібліотечно-документальних фондів.

1889. 1995, серпень. Заступник директора ХДНБ В.В. Мірошникова взяла участь у семінарі-наradі “Проблеми комплектування фондів бібліотек в умовах ринку та шляхи їх вирішення” (м. Київ).

1890. 1995, серпень. На засіданні клубу “Краєзнавець” було заслухано питання “Невідомий Семирадський (зв’язки художника з Харковом)”.

1891. 1995, серпень-вересень. На замовлення Харківської ОУНБ та бібліотеки Храму Вознесіння було надано методичну допомогу щодо реорганізації основних структурних підрозділів систематичного каталогу.

1892. 1995, 13 вересня. Завідуючій відділом україніки В.О. Ярошик за особистий внесок у розвиток краєзнавства присвоєне Почесне звання “Заслужений працівник культури України”.

1894. 1995, вересень. На засіданні клубу “Краєзнавець” було розглянуто питання про життя та діяльність астрофізика М.П. Барабашова.

1895. 1995, вересень. Бібліотеці Харківського аграрного університету та музично-театральній бібліотеці ім. К.С. Станіславського було надано методичну допомогу з питань організації та збереження фондів рідкісних видань, організації фондів краєзнавчої літератури.

1896. 1995, вересень. Співпрацівник відділу комплектування фондів взяв участь у міжнародній науково-практичній конференції “Інформаційно-видавничий ринок і бібліотеки” (Крим, м. Форос).

1897. 1995, 3 жовтня. До 100-річчя з дня народження С. Єсеніна клубом пушкіністів при ХДНБ було організовано вечір і виставку прижиттєвих видань С. Єсеніна та поетів-імажиністів.

1898. 1995, 22 жовтня. Відбулися літературні читання “Україніка Івана Буніна”.

1899. 1995, жовтень. Співпрацівники ВА взяли участь у роботі 2-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції “Впровадження в практику бібліотек нових інформаційних технологій” (м. Одеса).

1995. Розвитку стратегії автоматизації інформаційно-бібліографічного обслуговування була присвячена конференція, організована АСІБТ у санаторію “Роца”. ХДНБ взяла участь у конференції.

1900. 1995, жовтень. На засіданні клубу “Краєзнавець” при ХДНБ відбулася зустріч з українською поетесою І. Мироненко.

1901. 1995, 30 листопада. На засіданні клубу “Краєзнавець” було розглянуто питання “Д. І. Яворницький – історик запорізького війська”.

1902. 1995, листопад. Зав.відділом ВРВР І.Я. Лосієвський взяв участь у засіданні Ради з питань реституції бібліотечних фондів (при Національній комісії з питань повернення в Україну культурних цінностей) (м. Київ).

1903. 1995, 20 грудня. На засіданні клубу “Краєзнавець” розглянуто питання “Топоніміка харківських вулиць”.

1904. 1995, 21 грудня. Відбулися 5-ті Короленківські (книгознавчі) читання, організовані ВРВР, ВМР та ІБВ.

1905. 1995, грудень. Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 2.11.95 р. № 875 “Про виділення коштів для придбання літератури за кордоном” ХДНБ надано 15 млн. крб.

1906. 1995, грудень. Відбувся благодійний вечір “Тисячолітня традиція української музики” (ХДНБ), організований ВМР, ВРВР спільно з Українським центром культури

1907. 1995, 4-й квартал. Проведено зустрічі за “круглим столом “Безпека України: критерії і реалії” (спільно з Інститутом внутрішніх справ), “Українська інтелігенція на рубежі XIX-XX ст.” (спільно з “Українським центром культури “Просвіта”), “Сучасна музика: традиції та експеримент” (спільно з Інститутом мистецтв).

1908. 1995. До 110-річчя з дня заснування ХДНБ організовано конкурс наукових праць бібліотечних фахівців. Конкурсною комісією за участю провідних працівників ХДНБ, ХОУНБ, викладачів Харківського інституту культури було розглянуто 27 поданих праць за результатами науково-дослідної, науково-методичної та науково-бібліографічної роботи. Першою премією відзначено наукову статтю К. Д. Тараманової “Найцінніші твори картографічного фонду ХДНБ ім. В. Г. Короленка”, методико-бібліографічне видання “Ринок і людина” К. О. Ткач, науково-допоміжні покажчики “Підприємництво та комерційна діяльність.” Л. Ф. Бондаренко, та “Історія Слобідської України” В. О. Ярошик та Г. М. Єрофєєвої. Другу премію одержали Г. М. Єрофєєва за критико-бібліографічну статтю “Покажчики змісту місцевої преси” (на прикладі Харківського регіону), К. О. Ткач, Л. К. Байда, В. В. Клименко за методичні рекомендації “Науково-технічній творчості – новий рівень інтелектуального розвитку”, працівники відділу україніки на чолі з В. О. Ярошик за підготовку 5-ти випусків анотованого краєзнавчого бібліографічного видання “Харьков и губерния на страницах газеты “Харьковские губернские ведомости” (1838-1917). Третьою премією нагороджені: Т. М. Грищук за практичний посібник “Библиографическое редактирование алфавитного каталога”, Т. О. Сосновська та Н. І. Полянська за друкований бібліографічний каталог “Реабілітовані книги у фондах ХДНБ”, Л. І. Романова, В. М. Созонова та О. В. Земляніцина за друковані каталоги виставок “З історії української державності”, “Українське народознавство: зародження, розвиток, сучасність”.

1909. 1995. На замовлення НІБ України розроблено пропозиції щодо організації та проведення “круглого столу” “Сільська бібліотека”. Проблеми і перспективи”.

На допомогу роботі бібліотек з технічною та економічною літературою розроблені методико-бібліографічні матеріали “Людина. Природа. Техні-

ка: грані взаємодії" та "Ринок і людина". Вони отримали позитивні відгуки від бібліотечної громадськості.

Спільно з фондознавцями Харківського інституту культури здійснювалося рецензування проектів "Інструкції по збереженню бібліотечних фондів", "Інструкції про облік бібліотечних фондів".

1910. 1995. Дослідження "Вивчення читацьких інтересів та попиту на художню літературу в ХДНБ ім. В.Г.Короленка" виявило, що найбільш активними читачами художньої літератури (в першу чергу творів забутих вітчизняних письменників, маловідомих і раніше недоступних видань зарубіжної літератури, детективно-пригодницьких романів, повістей та ін.) виступають фахівці і студенти сфери культури.

1911. 1995. У межах проекту співробітництва з Інститутом Гете (Німеччина) підписано договір про відкриття читального залу німецької літератури при ХДНБ. Активну допомогу бібліотеці у формуванні його фонду надали німецькі видавництва "Шпрінгер" і "Грааль".

1912. 1995. Український видавець з Нью-Йорка Мар"ян Коць надіслав у дарунок ХДНБ 10-томне видання "Українські народні мелодії", надруковане у 1971 р.

Письменниця Віра Селянська-Вовк (з Ріо-де-Жанейро) подарувала 38 оригінальних за художнім оформленням видань українською, російською та англійськими мовами.

Харківський Ротарі-клуб та фонд "Сейбр-світло" безкоштовно передали до фонду бібліотеки 138 видань, серед них 22-томна Велика Всесвітня енциклопедія, Тлумачний словник WEBSTER'S. Київська асоціація "Укрконсалтинг" та організація "Проект економічної реформи в Україні" забезпечили ХДНБ цінними виданнями відомих іноземних економістів.

Важливим поповненням фонду єврейської літератури стали 112 книг, подарованих аташе Ізраїльського посольства в Україні. Бібліотека отримала в дар видання від видавництв "Рубікон", "Триф", "Око", "Основа", від "Фонду послання Грааля", від редакції журналу "Політична думка", від Національного Комітету повернення в Україну культурних цінностей та ін.

1913. 1995. Через букіністичні магазини та у приватних осіб придбано 5 цінних видань, у т.ч. Павленков Ф. Ф. "Энциклопедический словарь" (СПб, 1910. Т.1-2), Есенин С. А. "Собрание стихов и поэм". (Берлин, 1922. – Т.1), Гумилев Н.С. "Огненный столб" (Пб., 1921). Харківський Ротарі-клуб придбав за свої кошти для бібліотеки прижиттєве видання

С. Єсеніна “Радуніца” (Петроград, 1916) з дарчим написом поета Зінаїді Гіппіус.

1914. 1995. Створено алфавітну картотеку колекцій особистих зібрань видатних діячів науки та культури. Хронологічне охоплення XVI–XIX ст. Обсяг 1640 карток (дані на 1 січня 1999 р.).

Організовано алфавітну картотеку колекції факсимільних видань, пам’яток друку та писемності (з XIX ст.).

1915. 1995. Створено алфавітний та систематичний каталоги книг з фонду Українсько-канадської бібліотеки відділу україніки. Хронологічне охоплення книг, брошур, продовжуваних, нотних видань – з початку XX ст. Обсяг понад 4,2 тис. карток (дані на 1 січня 1999 р.).

1916. 1995. Для користувачів ВТЛ працював консультаційний пункт з питань патентного законодавства. Консультації надавалися фахівцем – патентним повіреним України.

1917. 1995. Популяризація матеріалів про історію, культуру, побут, звичаї народу проводилася шляхом комплексного використання бібліотечних і нетрадиційних форм (виставки картин Харківських художників-аматорів М. Білоуса, О. Луцької, виставки Петриківського розпису, ентомологічна колекція “Екзотичні комахи”, експозиція виробів Будянського фаянсового заводу та ін.

1918. 1995-1997. На замовлення Національної комісії з питань повернення в Україну культурних цінностей при Кабінеті Міністрів у межах загальнодержавного дослідження “Реституція бібліотечних фондів” проводилося регіональне вивчення архівних документів та бібліографічних джерел про книжкові фонди бібліотек Харкова та області, які були втрачені під час Другої світової війни. У співпраці з Центральною науковою бібліотекою Харківського університету підготовлено другий випуск серіального видання “Доля культурних скарбів України під час Другої світової війни: архіви, бібліотеки, музеї, бібліотечні фонди Харкова в роки Другої світової війни (К., 1997).

1919. 1995-1997. ХДНБ нараховує понад 600 тис. україномовних книг, виданих у різні часи. Беручи участь у створенні українського бібліографічного репертуару, відділ україніки підготував друкований каталог “Книги українською мовою у фондах ХДНБ ім. В. Г. Короленка (1798–1923) Вип.1–4. Колекція цих видань налічує понад 5 тис. назв, що становить 25–35% україномовних книг, надрукованих до 1923 р.

1920. 1995–2001. За результатами довгострокового дослідження “Історія харківського друку” співпрацівниками ВРВР підготовлено наукові статті,

біобібліографічні матеріали про харківських видавців, художні та періодичні видання Харкова до “Української літературної енциклопедії”, біобібліографічного довідника “Літературна Харківщина”, наукової збірки “Книга: исследования и материалы” та інше.

1921. 1996, на 1 січня. Штат ХДНБ складав 506 одиниць.

У бібліотечних підрозділах налічувалося 346 працівників, у т.ч. 299 – з вищою освітою, 111 – до 30 років, від 31 до 40 років – 127, зі стажем роботи понад 10 років – 182 осіб.

1996

1922. 1996, 1 лютого. Читальний зал ВРВР розпочав працювати у режимі прийому попередніх читацьких замовлень.

1923. 1996, лютий. Співпрацівники бібліотеки взяли участь у підготовці і проведенні засідання клубу творчого спілкування бібліотекарів Харківщини на тему “Бібліотечна справа в США”.

1924. 1996, 3 березня. Співпрацівниками ВРВР організовано та проведено нараду “Приватні зібрання Харкова – видатні пам’ятки вітчизняної культури” за участю бібліотечних і музейних працівників Харкова.

1925. 1996, 29 березня. Відбулися книгознавчі читання на тему “Українські друкарі XVIII–XIX ст.”

1926. 1996, березень. При Харківському бібліотечному товаристві було створено секцію з історії бібліотечної справи і бібліотекознавства. До складу виконавчого комітету секції увійшли представники великих бібліотек, у т.ч. ХДНБ. Згідно з накресленими завданнями ХДНБ координує роботу з проведення регіональних історико-бібліотекознавчих досліджень загального характеру.

1927. 1996, березень. Клуб краєзнавців організував презентацію відродженого журналу “Краєзнавство”.

1928. 1996, березень. Барон Е. Ходас подарував ХДНБ унікальні рукописні (автобіографічні) і машинописні збірки Б. Чичибабіна 1950-х років, книги з бібліотеки поета.

1929. 1996, 11-13 вересня. Співпрацівники бібліотеки взяли участь у міжнародному семінарі “Актуальні питання впровадження інформаційних технологій у документно-комунікаційній сфері” (Харків, організатори – Асоціація сучасних інформаційно-бібліографічних технологій, Харківське бібліотечне товариство), організували виставку-перегляд літератури за темою форуму.

1930. 1996, 27 травня. Відбулися книгознавчі читання на тему «З історії діяльності релігійно-філософського видавництва “Путь” (1910–1917 рр.).»

1931. 1996, серпень. Співпрацівники бібліотеки взяли участь у роботі секції “Бібліографія та інформатика” III міжнародного конгресу україністів (Харків, Національна юридична академія ім. Ярослава Мудрого). Учасники форуму подарували бібліотеці 51 книгу з питань українознавства.

1932. 1996, 8 жовтня. Відбулися урочисті збори, присвячені 110-річчю з дня заснування ХДНБ за участю представників місцевої влади, установ та організацій Харкова. Було прийняте рішення щорічно 8 жовтня відзначати “День Бібліотеки”.

1933. 1996, 19-20. листопада На Всеукраїнській науково-теоретичній конференції “Культура України: історія і сучасність” (Харківський державний інститут культури) фахівці ВОНДР виступили з повідомленнями про результати наукового вивчення українознавчого фонду бібліотек та колекції картографічних видань дореволюційної доби.

1934. 1996, 23 грудня. До 75-річчя від дня смерті В.Г. Короленка було проведено Короленківські читання “В. Г. Короленко у колі літераторів – сучасників”. На книгознавчих читаннях було представлено книжкову експозицію “В. Г. Короленко: останні роки”.

1935. 1996. За підсумками наукового вивчення читацької задоволеності бібліотечним обслуговуванням завершено роботу з реорганізації картотеки авторефератів дисертацій за номенклатурою спеціальностей наукових працівників. Проведено ресистематизацію бібліографічних записів за 1983–1996 роки та їх розстановку в систематичному каталозі. Вироблено засади диференційованого підходу до обслуговування студентів у ВТЛ. Розширено послуги користувачам, у т.ч. впроваджено постановку абонентів МБА у чергу на видання підвищеного попиту, одержання безкоштовних ксерокопій статей обсягом до 10 сторінок іногородніми абонентами.

1936. 1996. На замовлення харківських художнього та історичного музеїв проведено дослідження “Видання з історії Харківського художньо-промислового музею у фондах ХДНБ ім. В.Г. Короленка”. Співпрацівниками ВОНДР підготовлено документальну інформацію до збірки “Харківський художньо-промисловий музей: документи і матеріали”, бібліографічний покажчик та повідомлення на науковій конференції.

1937. 1996. У межах довгострокового дослідження “Колекції пам’яток друку та писемності у фондах ХДНБ” завершено роботу з фронтального наукового опису колекції книг з автографами видатних діячів науки і культури. Підготовлено повідомлення та статті, у т.ч. “Пам’ятки писемності та друку у фондах ХДНБ ім. В.Г. Короленка: до характеристики колекції” І. Я. Лосієвського, “Книги Г.П. Данилевського та особиста бібліотека письменника у фонді ХДНБ ім. В.Г. Короленка”

С.Б. Шоломової, “Архівні фонди діячів науки і культури ХХ ст.”

І.Я. Лосієвського та С. Б. Шоломової.

1938. 1996 Підготовлено та видано 2 випуски збірника наукових статей ХДНБ: “Історія ХДНБ ім. В.Г. Короленка: пошуки, дослідження” і “Документально-інформаційні ресурси ХДНБ ім. В.Г. Короленка”

1939. 1996 13 листопада було відкрито австрійську бібліотеку при відділі літератури іноземними мовами. На урочистостях були присутні представники обласної влади, посол республіки Австрія в Україні п. Георг Вайс, чисельні гості.

Підготовлено 15 науково-допоміжних покажчиків, зведених каталогів, каталогів виставок загальним обсягом 55,5 а.а., тиражем 650 примірників.

1940. 1996 Розпочато видання щоквартального зведеного каталогу нових надходжень до провідних бібліотек Харкова “Бібліотечна справа. Бібліотекознавство. Бібліографознавство”.

1941. 1996 Започатковано серію бібліографічних покажчиків “Діячі української діаспори”. Відділом україніки підготовлено посібники, присвячені І. Багрянному, Ю. Клену, С. Гординському, Д. Гуменній та інші.

1942. 1996. Завідуючий відділом рідкісних видань і рукописів І.Я. Лосієвський виступив з повідомленням “Архівний фонд Б.О. Чичибабіна. Рукописні збірки поета 1950-х рр.” на Других Чичибабінських читаннях (Харківський державний інститут культури).

1943. 1996. Укладено договори про співробітництво та обмін виданнями між ХДНБ та Харківськими державними інститутом культури і педагогічним університетом. Одержано 45 наукових видань цих установ. Бібліотека Харківського відділення Спілки письменників України надіслала до фонду ХДНБ 362 книги іноземними мовами та журнали, видані на початку ХХ ст.

З обмінного фонду ХДНБ передано до фондів інших бібліотек 8811 прим. творів друку.

1944. 1996. Результатом участі співпрацівників бібліотеки у роботі книжкових ярмарок, форумів книговидаців у січні та жовтні поточного року стало налагодження прямих контактів з видавництвами та фірмами: “Борисфен” (Київ), “Эльга” (Київ), “Аргус” (Симферополь), “Мулета” (Київ), “Свічадо” (Львів), “Либра” (Київ), Інститутом українознавства ім. І. Крип’якевича НАН України (Львів). Співпраця з цими установами велася через АТ “Харків-книга”. За прайс-листами цих установ замовлено 800 видань.

1945. 1996. Бібліотека отримала понад 200 назв журналів (у межах проекту “The East Europe Donation Project”) з історії, економіки, політології, законодавства зарубіжних країн.

1946. 1996. З приватних книжкових і архівних зібрань харківських колекціонерів до фондів ХДНБ надійшли перша поетична збірка поета М.О.Некрасова “Мечты и звуки (Спб., 1840) (спонсор – Фонд сприяння розвитку українського книгодрукування); книги з автографами І.Еренбурга, С.Маршака, І.Муратова, М.Светлова.

До 110-річчя ХДНБ товариством харківської інтелігенції “Коло” було подаровано піврічний комплект першого російського видання “Ежемесячные сочинения...” (СПб., 1756); приватною фірмою “Глобус” – прижиттєві поетичні збірки М.С. Гумільова “Жемчуг” (1910) і “Чужое небо” (1912).

До колекції рукописних книг і архівних документів надійшов архів поета і краєзнавця початку ХХ ст. Миколи Лезіна.

Цінний дарунок ХДНБ – колекції книг, екслібрисів, архівних документів, зібрані харківським мистецтвознавцем і краєзнавцем Олександром Леонтійовичем Сараною (1903–1975), надійшов від доньки власника – проф. В. О. Сарани.

1947. 1996. ХДНБ подаровано 16-томне видання “Brochhaus Konverftons – Lexikon” (Лейпциг, 1892-1897).

1948. 1996. За сприяння Гете-Інституту (м. Київ) створено Німецький читальний зал при ХДНБ. На урочистому відкритті були присутні представники місцевої влади, посол ФРН в Україні

1949. 1996. Для Саксонської академії (Лейпциг) виявлено бібліографічні матеріали про вченого Я. Л. Геронімуса, діяльність якого пов'язана з Харковом. Допомогу в пошуках інформації до проекту створення фонду Дж. Шілінгера (1895–1943) надано Харківському інституту мистецтв ім. І. П. Котляревського.

Топонімічній комісії Харківського міськвиконкому передано фактографічні відомості з історії 550 вулиць міста.

1950. 1996. У процесі задоволення потреб користувачів ХДНБ широко використовуються бази даних “Документи України” (яка функціонує з 1994 р.), “На допомогу Радам”, а також фактографічна база даних “Швидка довідка”. На замовлення установ та організацій, окремих осіб виконані письмові довідки за документальними базами з питань бюджету України, реабілітації жертв політичних репресій, валютного регулювання, банківської діяльності, оподаткування, бартерних операцій, соціального захисту дітей та ін.

1951. 1996. ХДНБ продовжувала співробітництво з обласним радіо та студією “Радіо-50” і “Радіо-Онкс”, журналістами телеканалів “Simon”, “Тоніс-центр”, “Оріон”, “Приват-ТВ”, “Сьогодні” та більшістю міських і обласних газет. Про події та роботу бібліотеки регулярно готувалися телерепортажні програми “Будни” (АТБК).

1952. 1996. Співпрацівники ВУ провели велику роботу з пошуку та добору первинної інформації та підготовки бібліографічних довідок для громадської редколегії багатотомного “Харківського біографічного словника”, створеного за сприянням Харківського міськвиконкому і облдержадміністрації.

1953. 1996. До Канадського товариства Друзів України (м. Торонто) надіслано звіт про діяльність відділу україніки ХДНБ та канадсько-української бібліотеки.

1954. 1996-2000. За результатами поглибленого пошуку матеріалів співпрацівники ІБВ А.О. Черевко і Т.Л. Кульшицька підготували науково-допоміжний бібліографічний покажчик “Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка, 1886–1986. Додатковий випуск”

1955. 1996-2001. У межах загальнодержавного дослідження “Історія бібліотечної справи в Україні” проводилася розробка регіонального аспекту цієї теми. За результатами глибокої пошукової роботи підготовлено хроніку бібліотечного життя Харківщини дореволюційного періоду та 1920-тих років, бібліографічне видання “Бібліотечна справа Харківщини до 1917 р.”, фактографічну картотеку (майже 400 рефератів, витягів, довідок), бібліографічну картотеку (понад 1700 бібліографічних описів з анотаціями), узагальнено матеріали у статтях, повідомленнях на наукових конференціях.

1956. 1996-2001. Здійснювалося формування бази даних електронного каталогу.

1997

1957. 1997, на 1 січня. Обсяг фондів бібліотеки складає 6617786 прим., документів з них: книги і брошури – 2470400, журнали – 1819032, газети – 18428 продовжувані видання – 7885, нотні видання – 105972, картографічні – 3668, образотворчі – 5483, стандарти – 35669, описи винаходів – 1483698, кінофотофоно-документи – 13278, автореферати дисертацій – 596129, документи тимчасового зберігання – 58064, ГМД – 80.

1958. 1997, 24 січня. Відбулися книгознавчі читання “Видавнича діяльність Петра Могили (1596-1647)”.

1959. 1997, 25 січня. Відкрилася книжкова виставка “Роботи художників-екслібристів Західної Європи” з циклу “Світ екслібриса”

1960. 1997, 30 січня. Організовано виставку на тему “Пам”ятки релігійно-філософської думки у рідкісних виданнях ХІХ-ХХ ст.”

1961. 1997, 17 лютого. На виставці, присвяченій П. О. Кулішу (1809-1852), були представлені рідкісні прижиттєві твори письменника, історика, етнографа, фольклориста, перекладача.

1962. 1997, лютий. На засіданні клубу краєзнавців відбулася презентація книги С. Посохова, О. Ярмиша, С. Куделка “Харьковские губернаторы и генерал-губернаторы”.

1963. 1997, лютий. Відбулися краєзнавчі читання на тему «З історії планування міста Харкова»

1964. 1997, 6 березня. Проведено книгознавчі читання “М.В.Гоголь: історія прижиттєвих видань”

1965. 1997, березень. Відбулися краєзнавчі читання на тему “Слобожанська дитяча організація “Козацьке коло”.

1966. 1997, березень. Проведено краєзнавчі читання на тему «Театру-студії “Березіль” – 75.»

1967. 1997, 15 квітня. Відкрилася виставка “Українські і російські живописці-портретисти В. Л. Боровиковський і Д. Г. Левицький”.

1968. 1997, 18 квітня Співпрацівники відділів україніки та організації науково-дослідної роботи взяли активну участь у науковій конференції “Треті Сумцовські читання” (Харківський історичний музей).

1969. 1997, квітень. Фахівці бібліотеки брали участь у міжнародній конференції “Законодавство в світі книги: шляхи реалізації в Україні рекомендацій Ради Європи”, яка була організована Українською асоціацією видавців за підтримкою та участю Ради Європи, Книжкової палати України.

1970. 1997, квітень. На науково-практичну конференцію "Бібліотечне краєзнавство у відновленні історичної пам'яті України" (м. Київ, Державна історична бібліотека України, 26–27 травня 1997 р.) було представлено 3 повідомлення щодо аналізу першоджерел (фонду рукописних документів, видань органів місцевого самоврядування) вивчення історії та культури Харківщини, характеристики картографічних видань у фондах харківських бібліотек.

1971. 1997, квітень. Відбулися краєзнавчі читання на теми "Історія заводів і фабрик: завод ХЕМЗ", "Душа трудиться повинна: творчість харківської художниці Н. С. Вербук."

1972. 1997, квітень. У відділі україніки відбулася презентація виставки писанок "Вікно у дивосвіт".

1973. 1997, 11 травня. Відкрилася виставка "Західноєвропейське книгодрукування ХІХ – поч. ХХ ст.: книги з бібліотеки Зимового палацу (Санкт-Петербург) у зібранні ХДНБ". Інформацію про унікальні видання із книжкової колекції Дому Романових було оприлюднено на сторінках місцевої преси.

1974. 1997, 12-14 травня. Співпрацівник Німецького читального залу брала участь у міжнародному семінарі "Перетворення бібліотеки і концепції управління і фінансування" (м. Санкт-Петербург).

1975. 1997, 22 травня. Згідно з постановою Президії ВАК України "Про затвердження переліків установ, до яких обов'язково повинні надсилатися наукові видання (та монографії), де можуть публікуватися основні результати дисертаційних робіт" ХДНБ одержує обов'язковий примірник авторефератів дисертацій ВАК України.

1976. 1997, травень. Відбулися краєзнавчі читання на тему "Сторінки історії Харкова : генерал-губернатор Щербінін".

1977. 1997, червень. У клубі краєзнавців ХДНБ студія документальних фільмів "Зодчі" знімала фільм про старовинні вітчизняні видання з архітектури.

1978. 1997, червень, серпень. Відбулися краєзнавчі читання на тему "Топоніміка населених пунктів Валківщини (на 1923 р.)".

1979. 1997, липень. Проведено краєзнавчі читання: "Життя в поезії: українському поету І. Муратову – 85".

1980. 1997, серпень. Відбулися краєзнавчі читання на тему "Із історії Харківського інституту народної освіти".

1981. 1997, 24 вересня. Співпрацівники відділу рідкісних видань та рукописів провели республіканську нараду – "круглий стіл" "Культурні

цінності Харківщини. Втрати. Шляхи повернення”. На нараді виступив І.Я. Лосієвський з повідомленням “Українські приватні колекції пам’яток друку і писемності у роки Другої світової війни (За архівними документами харківського регіону).

1982. 1997, вересень. Директор бібліотеки Л.П. Незнамова брала участь у роботі семінару “Пріоритетні напрямки діяльності бібліотек в існуючих соціально-економічних умовах” (м. Київ).

1983. 1997, вересень. Відбулися краєзнавчі читання на тему “Пархомівська “Третяковка”: Історико-художній музей, с. Пархомівки, Краснокутського району”.

1984. 1997, 3-4 жовтня. Під час відвідання ХДНБ куратор Гете – Інституту Е. Мехтольд позитивно оцінила роботу Німецького читального залу. Інститут виділив кошти на придбання обчислювальної техніки.

1985. 1997, 8 жовтня. Відбулася науково-практична конференція “Науково-дослідна робота ХДНБ ім. В.Г. Короленка у 1995–1996 рр”.

Було представлено 22 повідомлення з питань розвитку бібліографознавства в Україні, використання бібліометричних методів у бібліотечній практиці, історії бібліотечної справи Харківщині, ХДНБ; про результати наукового вивчення книжкових колекцій рукописних фондів з краєзнавства, творів церковної музики, колекції видань наукового товариства ім. Т.Г. Шевченка; читацьких інтересів та попиту на художню літературу, книг з економіки тощо.

1986. 1997, 14-17 жовтня. Співпрацівники науково методичного відділу брали участь у міжнародній науково-практичній конференції “Проблеми вдосконалення каталогів наукових бібліотек” (НБУ ім. В.І. Вернадського).

1987. 1997, 14-24 жовтня. Зав. відділом І.Я. Лосієвський здійснив наукове відрядження до Польщі з метою вивчення складу зібрань східнослов’янських стародруків у польських бібліотеках та підвищення кваліфікації з наукового опису пам’яток польськомовного друку України XVI–XIX ст. і формування відповідних колекцій (на базі бібліотеки Рачинськи, м. Познань).

1988. 1997, вересень-жовтень. За наказом Міністерства культури і мистецтв України заступник директора В.В. Мірошникова, зав. науково-методичним відділом О.П. Куніч у складі комісії взяли участь у підготовці питання “Про стан діяльності Національної парламентської бібліотеки”.

1989. 1997, жовтень. Заступник директора бібліотеки В. В. Мірошникова взяла участь у семінарі "Розвиток книжкових колекцій та інформаційних ресурсів бібліотек (м. Київ)", організованому за фінансовою підтримкою Гете-Інституту.

1990. 1997, жовтень. За запитом бібліотеки Харківського інституту мистецтв працівниками ХДНБ була надана методична допомога з організації роботи з колекціями нотних видань.

1991. 1997, жовтень. Відбулися красназавчі читання на тему "УФТІ – колыска вітчизняної ядерної фізики".

1992. 1997, жовтень. Співпрацівники бібліотеки взяли участь у міжнародному семінарі "Перетворення бібліотеки: концепції управління та фінансування" (м. Санкт-Петербург), республіканському семінарі "Пріоритетні напрямки діяльності бібліотек в існуючих соціально-економічних умовах" (м. Київ).

1993. 1997, 6-9 листопада. У II міжнародній науковій конференції "Польська культура в житті України: історія, сьогодення" (м. Київ) взяв участь Л.К. Войславський, член польського товариства у Харкові, консультант у проведенні дослідження фонду польською мовою ХДНБ. Він виступив з інформацією про зміст та обсяг фонду полоніки ХДНБ. Науковцем також було надіслано до періодичного видання м. Бердичева відомості про бердичівські книги XVIII ст., що зберігаються у ХДНБ.

1994. 1997, 14 листопада. Відбулися книгознавчі читання (актовий зал ХДНБ) на тему "Поети срібного віку". При підготовці було опрацьовано фонд прижиттєвих та рідкісних видань творів російських поетів початку XIX ст.

1995. 1997, листопад. Співпрацівники відділу україніки виступили з повідомленням "Перші видання Г. Сковороди у фондах ХДНБ" на науковій конференції, присвяченій 275-річчю з дня народження Г.С. Сковороди.

1996. 1997, листопад. На XIII Всеукраїнській науковій конференції "Історичне краєзнавство і культура" (Харківський державний університет) відбулася презентація посібника "Сто краєзнавчих читань. Хроніка та зміст", підготовленого працівниками ВУ. Завідуюча сектором національної бібліографії Т.О. Сосновська виступила з повідомленням "Діяльність П.С. Уварової з вивчення старожитностей Слобожанщини", завідувач ВУ В.О. Ярошик – з повідомленням "Харьковские губернские ведомости" – джерело вивчення історії краю".

1997. 1997, листопад. Відбулися краєзнавчі читання на тему "Харківський архітектор В. М. Покровський".

1998. 1997, грудень. В Австрійській бібліотеці почав функціонувати щотижневий "Клуб аматорів F–I".

1999. 1997, грудень. Відбулися краєзнавчі читання на тему "Семирадський: сторінки життя художника".

2000. 1997, 4-й квартал. Співпрацівники бібліотеки брали активну участь в організації та проведенні засідання обласного клубу директорів бібліотек (системи Міністерства культури і мистецтв України) за темою "Орієнтири управління"

2001. 1997. ХДНБ у взаємодії з Міністерством культури і мистецтв України та НПБ України розробляла концептуальні, програмні, нормативно-правові документи у контексті вимог Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу», зокрема підготовлено пропозиції щодо реформування бібліотечної галузі з метою зменшення бюджетного навантаження.

2002. 1997. Видано 2-й випуск видання "Сто краєзнавчих читань: (Хроніка та зміст)" (укладач Т.Г. Шерстюк) як важливе документальне джерело з історії краєзнавства Харківщини, наукової та просвітницької діяльності місцевих краєзнавців.

2003. 1997. З фондів Державного архіву літератури і мистецтв України (м. Київ) надійшло близько 100 примірників видань з автографами П. Тичини (перший автограф письменника у фондах ХДНБ), М. Рильського, П. Усенка, Л. Дмитерка, І. Неходи, І. Муратова та багатьох ін. (з бібліотеки П.М. Біби).

Видатний вчений-історик Б.А. Шрамко подарував бібліотеці надрідкісні пам'ятки західноєвропейського друку – палеотипи "Хроніка" Себастьяна Франка (Аугсбург, 1530) і "Нова хроніка" (Аугсбург, 1530).

Читач С.М. Червоний передав до бібліотечного фонду видання "Герой нашего времени" М.Ю. Лермонтова (СПб., 1843) з автографом харківського літератора початку ХХ ст. В.Г.Розальйона-Сошальського, Т.М. Рувінська – примірники рідкісних періодичних харківських видань.

2005. 1997. Продовжено термін угоди з керівництвом американського благодійного проекту розповсюдження журналів в країнах Східної і Центральної Європи The East & Central Europe journal Donation Project. У межах цього проекту ХДНБ отримала понад 200 назв наукових журналів США і Великобританії.

Поновлено договір з Американським інститутом інженерів-електриків про безоплатне надходження до ХДНБ праць інституту на мікрофішах.

2006. 1997. У відповідь на звернення ХДНБ до видавців, редакцій газет та журналів з пропозицією передавати до фонду ХДНБ по 2–3 примірника видань безкоштовно надішло до бібліотеки понад 50 назв газет і журналів.

2007. 1997. Було завершено роботу з підготовки системи електронної пошти для обслуговування читачів. Надавались платні послуги щодо відправлення та одержання листів електронною поштою. Для споживачів, які постійно користуються цим видом послуг, передбачено можливість реєстрації з наданням адреси E-mail.

2008. 1997. Між ХДНБ та Французьким культурним центром було укладено угоду про одержання книг від Національної бібліотеки Франції. Бібліотеці надіслано 500 видань з питань історії, культури, економіки.

*** 23 грудня.** Директор ХДНБ Л.П. Незнамова одержала муніципальну творчу премію за розвиток міжнародних зв'язків.

2009. 1997. Харківське відділення фонду "Відродження" подарувало бібліотеці 7 стереомагнітол "Philips 7323", 2 відеодвійки "Aiwa- T-1000", апарати для читання та копіювання мікрофіш.

2010. 1997. Інститутом східних та південно-східних слов'ян було передано комп'ютерне обладнання (на суму 3279 гривень) для заснування бібліотеки Австрійського культурного центру на базі Австрійської бібліотеки при ХДНБ.

2011. 1997. У межах проекту "Від СРСР до СНД: бібліотеки на шляху до нового майбутнього" в ХДНБ проходила стажування громадянка Німеччини У. Мюллер (м. Штутгарт). Вона вивчала сучасний стан бібліотечної справи в Україні.

2012. 1997. Науковцям викладачам та студентам харківських вузів, учням Духовної семінарії, діячам мистецтв, членам клубів "Краєзнавець" і "Пушкініст" було прочитано 28 лекцій з пропаганди пам'яток друку та писемності, у т.ч. за такою тематикою: П.П. Гулак-Артемівський – український поет, науковець, видавець; Г.Ф. Квітка-Основ'яненко і первістки харківської періодики; Українські часописи XIX ст.; Шедеври книжкового мистецтва: з історії ілюстрації.

2013. 1997. На замовлення науковців співпрацівники відділу рідкісних видань та рукописів підготували 36 письмових довідок, у т.ч. на теми "Видання давньогрецькою мовою у фондах ХДНБ", "Прижиттєві видання та публікації українського поета XIX ст. Я.І. Щоголева", "Репертуар харківських видавництв 1924–1925 рр.", "Джерела з історії книгодруку старообрядців".

2014. 1997. Відділом літератури іноземними мовами було проведено читацьку конференцію, присвячену поетичній спадщині видатного австрійського письменника Райнера Марії Рільке; три тематичних вечори з циклу заходів "Знайомство з Австрією"; дві зустрічі з громадськими діячами Німеччини – паном Відеманом та пастором євангелістської громади м. Нюрнберга паном Більмайером.

2015. 1997-1998. За результатами дослідження "Укомплектованість фонду ХДНБ авторефератами дисертацій з бібліотекознавства, бібліографознавства та інформатики" було сформовано картотеку (понад 900 описів видань), проаналізовано видовий склад документного фонду, підготовлено пропозиції щодо докомплектування видань, узагальнено матеріали у повідомленні "До питання організації та формування фонду авторефератів дисертацій з бібліотекознавства, бібліографознавства та інформатизації бібліотечно-бібліографічних процесів у ХДНБ" на науково-практичній конференції.

2017. 1997-1998. За запитом Харківської єпархії відділ україніки здійснив пошук та опрацювання матеріалів до науково-допоміжного бібліографічного покажчика "Історія Харківської єпархії (До 200-річчя заснування)". Його видання здійснено коштом Харківської єпархії Української Православної Церкви.

1998

2018. 1998, на 1 січня. Штат ХДНБ складав 499 одиниць. У структурних підрозділах працюють 345 бібліотечних фахівців, у тому числі 306 з вищою, 14- з незакінченою вищою і середньою спеціальною освітою.

2019. 1998, 29 січня. Організовано тематичну виставку "Велика спадщина. Прижиттєві та рідкісні видання творів Володимира Соловйова (До 145-річчя з дня народження)".

2020. 1998, 9 лютого. У читальному залі ВРВР відкрито експозицію прижиттєвих та рідкісних видань творів Томаса Мора, присвячену 250-річчю з дня його народження.

2021. 1998, 16 лютого. Організовано виставку "Слов'янська рукописна книга X–XVI ст." за тематичним циклом "З колекції рукописних книг і архівних документів ХДНБ"

2022. 1998, 28 березня. До 80-річчя від дня народження Олеся Гончара організовано експозицію книг з автографами письменника

2023. 1998, 24 квітня. Значною подією стала розширена книжкова експозиція "Польська книга: історія та сучасність". Виставку підготовлено за участю Міністерства культури Республіки Польща і відкрито Генеральним секретарем Ради національної пам'яті Республіки Польщі А. Пшевозником і Генеральним консулом Республіки Польща у Харкові З. Новіцьким.

2024. 1998, 23-24 квітня. Бібліотечні фахівці взяли участь у семінарі "Бібліотеки документів Ради Європи з прав людини в Україні: проблеми організації і функціонування" (м. Київ).

2025. 1998, квітень. Завідуючий відділом рідкісних видань і рукописів, канд. філологічних наук І.Я. Лосієвський виступив з повідомленням "Чехов на межі ХХ–ХХІ століть: видання, текстологія, коментарі" на міжнародній науковій конференції "Чеховські читання" (м. Ялта).

2026. 1998, 25 травень. У актовому залі бібліотеки відбулися книгознавчі читання "З історії книжкової культури Польщі ХV–ХVІІІ ст." за участю Генконсула Республіки Польща у Харкові. Вперше було відкрито виставку "Польська книга: історія і сучасність" Значну частину експозиції присвячено Адаму Міцкевичу з нагоди 200-річчя з дня народження поета.

2027. 1998, травень. Відкрито виставку на тему "Світова художня література у мініатюрних виданнях".

2027а. 1998, червень. Замість паперового читацького квитка введено пластикову картку. Придбано необхідне обладнання: комп'ютер з програмним забезпеченням, фотоапарат, сканер, витратні матеріали тощо.

2028. 1998, 2 червня. Відбулися книгознавчі читання на тему "Єврейська книга: історія та сучасність", організовані відділом рідкісних видань і рукописів за участю Ізраїльського культурного центру у Харкові.

2029. 1998, червень. Завідуючий відділом рідкісних видань і рукописів, канд. філологічних наук І.Я. Лосієвський виступив з повідомленням "Прижиттєві видання Анни Ахматової як бібліографічна проблема" на міжнародній науковій конференції (С.-Петербург).

2030. 1998, 17 серпня. У читальному залі відділу рідкісних видань і рукописів відкрито експозицію "Екслібриси Східної Європи".

2031. 1998, 14 вересня. Відкрилася експозиція "Французька книга п'яти століть".

2032. 1998, 7-19 вересня. Співпрацівник австрійської бібліотеки при ХДНБ взяв участь у роботі семінару "Сучасна австрійська література" (м. Клостернойбург, Австрія).

2033. 1998, 29 вересня. Відбулася міжвідомча науково-практична конференція "Регіональна бібліотечна політика. Взаємодія бібліотек і органів міського самоврядування", організована науково-методичним відділом спільно з Харківською ОУНБ, Управлінням культури Харківської обласної адміністрації, академією культури.

Фахівці бібліотеки виступили з доповіддю "Законодавча політика України в галузі бібліотечної справи" та повідомленням "Роль органів місцевого самоврядування та громадськості у становленні та розвитку бібліотек Харківщини (історичний аспект)".

2034. 1998, 6 жовтня. Було відкрито бібліотеку документів Ради Європи з прав людини при ХДНБ.

2035. 1998, 8 жовтня. На міжнародній науковій конференції "Соціальні комунікації: розвиток у інформаційному просторі" (Харківська державна академія культури) виступила головний бібліотекар К.Д. Тараманова з повідомленням "Преса та бібліотеки: плідність взаємодії (з досвіду минулого)".

2036. 1998, 19-23 листопада. До 220-річчя від дня народження Г.Ф. Квітки-Основ'яненка відкрилася виставка прижиттєвих та рідкісних видань письменника і видавця. В Українському культурному центрі у Харкові відбулися книгознавчі читання "Видавнича діяльність Г.Ф. Квітки (Основ'яненка)".

2037. 1998, листопад. Співпрацівники відділу технічної літератури виступили з інформацією на тему "Шляхи підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції" на засіданні "круглого столу", організованому Будинком науки і техніки, товариством винахідників та раціоналізаторів. Учасників заходу зацікавили представлені на виставці "Винахідник та раціоналізатор 98" документи.

2038. 1998, листопад. Відбулася конференція, присвячена 20 річній діяльності клубу "Краєзнавець".

2039. 1998, грудень. Бібліотека стала організатором проведення науково-практичної конференції в межах акції Президента України "Передамо нащадкам наш скарб – рідну мову" за участю викладачів вузів, літературознавців, мовознавців, книгознавців, поетів, народних майстрів Харкова. Завідуючий відділом рідкісних видань і рукописів І.Я. Лосієвський і провідний бібліотекар відділу україніки Л.Ф. Бондаренко виступили з повідомленнями "Пам'ятки української писемності та друку у фондах ХДНБ" та "Книги українською мовою у фондах ХДНБ: за наслідками дослідження".

2040. 1998, 2-ге півріччя. За матеріалами наукового опрацювання фонду полоніки ХДНБ підготовлено: повідомлення “Міцкевич і Харків” на засідання клубу “Краєзнавець”, стаття “Вплив творчості А. Міцкевича на літературну діяльність митців Харкова” – до наукового збірника Харківського державного університету, повідомлення “В.Г. Короленко та польська література” – на науково-практичну конференцію.

2041. 1998. На базі ХДНБ відбулася нарада директорів провідних харківських бібліотек за участю представників Харківської академії культури, Управління культури Харківської обласної держадміністрації. Учасники наради обговорювали питання взаємодії бібліотечних закладів у виробленні основних напрямків сучасної бібліотечної політики у регіоні.

2042. 1998. Результативним, за визначенням Харківської бібліотечної громадськості, був семінар-нарада “Стан і перспективи розвитку краєзнавчої бібліографії Харківщини”, організований і проведений на базі ХДНБ за ініціативою відділу україніки спільно з науково-методичним відділом.

2043. 1998. За результатами дослідження “Українська книга у фондах державних бібліотек та музеїв України (1574–1923 рр.)” підготовлено бібліографічний масив (3296 карток) книг українською мовою, виданих на Україні; підготовлено і видано каталог “Книги українською мовою з фондів ХДНБ ім. В.Г. Короленка, відсутні з різних причин (1798–1923 рр.)”; наукові статті “Джерело національної бібліографії: колекція україномовної книги ХДНБ”, “Видання Центральної Ради у фондах ХДНБ”; повідомлення на науково-практичну конференцію “Книги українською мовою у фондах ХДНБ”.

2044. 1998. За результатами досліджень книжкових та архівних пам’яток співпрацівники відділу рідкісних видань і рукописів підготували 167 наукових описів вітчизняних стародруків, матеріали до видань та статей про колекції польських і взагалі слов’янських стародруків, рідкісні і цінні харківські видання, українські приватні бібліотеки та архіви ХХ ст., у т.ч. статті “В.Г. Короленко на сторінках альманахів і збірників першої чверті ХХ ст.”, “Пам’ятки української писемності, особисті архіви у фондах ХДНБ”, “З історії фонду рідкісних видань і рукописів ХДНБ”.

2045. 1998. За запитом Міністерства культури і мистецтв України, Національної парламентської бібліотеки України опрацьовувалися пропозиції до “Порядку віднесення бібліотек до груп по оплаті праці керівників і спеціалістів”, розроблялися доповнення до Закону України

"Про бібліотеки і бібліотечну справу", здійснювалось опрацювання проекту "Положення про централізовану бібліотечну систему".

2046. 1998. За ініціативою науково-методичного відділу бібліотеки була створена секція науково-методичної роботи при Харківському бібліотечному товаристві з метою формування регіональної політики в галузі бібліотечної справи, колегіального вирішення актуальних питань діяльності бібліотечних закладів; розвитку системи безперервної професійної освіти.

2047. 1998. Співпрацівники відділу рідкісних видань і рукописів надавали необхідну методичну допомогу з питань книгознавчої та архівної роботи фахівцям бібліотек, музеїв та інших установ: ЦНБ Харківського державного університету, бібліотеці християнських знань св.Кирила і Мефодія, Дніпропетровській ОУНБ, Одеській ДНБ ім. О.М. Горького, харківським музеям (літературному та історичному), Харківській академії культури.

2048. 1998. Проблему перерахування коштів на отримання книг з Центрального колектора наукових бібліотек (Росія) та транспортування видань до ХДНБ було вирішено спільно з фірмою ТОВ НВП "Ідея".

2049. 1998. До бібліотеки продовжували надходити безкоштовні періодичні видання: літературно-художні журнали через Інститут "Открытое общество", часописи – через редакції українських, харківських міських та районних газет і журналів (близько 100 назв). Вони вагомо поповнили фонд періодики ХДНБ.

2050. 1998. З приватного зібрання до бібліотечного фонду надійшло 2-е видання комедії О.С. Грибоєдова "Горе от ума" (СПб., 1839). Митрополіт Харківський та Богодухівський Никодим подарував факсимільне видання Требника Петра Могили 1646 р. Бібліотекою Харківського відділення Спілки письменників України передано зібрання рідкісних іноземних видань XVІІІ – початку ХХ ст. латинською, німецькою та польською мовами.

2051. 1998. Інформаційні ресурси відділу інформаційно-бібліографічної роботи поповнилися базами даних "Комп'ютерна правова бібліотека" (обсяг інформації – 38387 повних текстів документів) та "ВІНІТІ. Бази даних на CD-ROM" (327884 повних текстів 21 назви РЖ за 1997–1998 рр.).

2052. 1998. За результатами роботи з ретроспективного комплектування до бібліотеки надійшло з видавничих організацій та обмінних фондів

великих бібліотек 640 видань, у т.ч. 320 авторефератів дисертацій, препринти.

2053. 1998. Проведено 53 експертизи пам'яток друку та писемності на замовлення музеїв і бібліотек, державної митної служби, Державної податкової адміністрації, УМВС України в Харківській області, громадян – власників.

2054. 1998. На замовлення Харківської облдержадміністрації співпрацівники відділу україніки провели велику пошукову роботу з відбору матеріалів та підготовки фактографічної інформації для забезпечення програми “Інформаційний портрет Харківського регіону”.

2055. 1998. Відділом україніки проведено пошукову роботу з виявлення та опрацювання матеріалів за запитами установ та організацій Харківського регіону. Було зібрано відомості про 143 документи для підготовки науково-практичної конференції з писанкарства; фактографічну та вторинну інформацію на допомогу укладачам словника церковних діячів Харківської єпархії, вивченню історії пожежної справи у Харкові.

2056. 1998. Бібліотека представила ретроспективну експозицію документів (більшість з них раритети) на міську науково-практичну конференцію, присвячену 130-річчю заснування Всеукраїнського товариства “Просвіта”.

2057. 1998. У рік 1000-річчя літописання і книжкової справи в Україні відділ рідкісних видань і рукописів підготував цикл ювілейних масових заходів, серед яких книгознавчі читання “Слов’янська книга X–XVI ст.”, цикл лекцій, присвячених шедеврам українського книжкового мистецтва.

2058. 1998. Співпрацівники відділу інформаційно-бібліографічної роботи вперше взяли участь у нетрадиційних заходах – міжрегіональних виставках “Безпека та інформаційне забезпечення бізнесу (Харків, 19–22 травня), “Харчові продукти. Переробка та упаковка” (15–18 вересня). За надання реклами про інформаційні ресурси і послуги ХДНБ, окремих її структурних підрозділів, за організацію книжкових експозицій бібліотеку було нагороджено дипломами.

2059. 1998. Завершено роботу з підключення локальної бібліотечної мережі до мережі Інтернет. Розглядалися варіанти надання користувачам бібліотеки доступу до інформації на електронних носіях через Інтернет.

2060. 1998-1999. Під час дослідження “Становлення та розвиток системи управління ХДНБ” вивчалися професійні ділові якості керівників структурних підрозділів різних рівнів шляхом анкетування та тестування фахівців бібліотеки, аналізу бібліотечної документації з питань кадрової

політики. Одержані результати дозволили розробити ідеальний портрет керівника кожного структурного підрозділу. Матеріали дослідження було оприлюднено у повідомленні на науково-практичній конференції.

1999

2061. 1999 на 1 січня. Генеральний алфавітний каталог книг містить відомості про майже 4 млн. книг, брошур, продовжуваних видань, образотворчих, картографічних видань, нормативно-технічних та технічних документів, дисертацій, рукописів, документів на нетрадиційних носіях інформації. Каталог складається з 2 частин: українською мовою (хронологічне охоплення з XIX–XX ст.) та російською мовою (хронологічне охоплення XV–XX ст.).

Генеральний алфавітний каталог книг іноземними мовами містить 203,3 тис. карток з описом документів (книг, брошур, продовжуваних, образотворчих, картографічних видань, документів на нетрадиційних носіях інформації), виданих з XVI ст. Каталог складається з 2 частин:

1. Іноземними мовами (організована 142-ма мовними рядами). 2. Мовами народів республік колишнього СРСР (організована 73-ма мовними рядами).

2062. 1999, 11 січня. Відбулося засідання за “круглим столом” “Багатство релігійного досвіду. Схід. Захід. Екуменізм”, організоване відділом масової роботи до дня народження о.Олександра Меня.

2063. 1999, 20-23 січня. У Палаці спорту відбулася регіональна наукова конференція “Роль засобів масової інформації у впровадження державної мови, забезпеченні її всебічного розвитку та розширенні сфер функціонування” за участю ХДНБ. Зав.сектором відділу україніки Н.І. Полянська виступила з повідомленням “Українська книга у фондах Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка”. Організовано перегляд україномовних раритетів із фондів книгозбірні.

2064. 1999, 25-26 січня. Під час візиту аташе з питань культури посольства Республіки Австрія пані П. Гетценбурггер розглянуто питання вдосконалення комплектування фондів Австрійської бібліотеки при ХДНБ, у т.ч. документами на нетрадиційних носіях, оснащення бібліотеки сучасною аудіо – і відеотехнікою.

2065. 1999, 26 січня. На замовлення Кримської республіканської універсальної наукової бібліотеки ім. І. Франка організовано стажування

її співпрацівника на базі Бібліотеки документів Ради Європи з прав людини при ХДНБ.

2066. 1999, січень. Двічі на тиждень у відділі технічної літератури працював консультаційний пункт для винахідників і раціоналізаторів за участю експерта Патентно-іноваційного центру.

2067. 1999, січень-березень. До документного фонду надійшла база даних “Патенти Росії” на 5 CD-ROM (21896 описів винаходів до патентів на 1998 рік). ХДНБ є єдиною загальнодоступною бібліотекою регіону, яка має ці носії інформації.

2068. 1999, січень-березень. Понад 100 книг українських видавництв гуманітарного профілю надійшли безкоштовно з Києва за рознарядкою Міжнародного фонду “Відродження”. Бібліотеці подаровано “Атлас загрози Європи після Чернобыльської аварії” (Люксембург), 36 книг видавництва “Каменярь”, 78 примірників видань книжкових фабрик “Глобус”, ім. Фрунзе, видавництва “Харків”.

2069. 1999, 5 лютого. У відділі науково-методичної роботи відбулося чергове засідання науково-методичної секції при Харківському бібліотечному товаристві. Розглянуто і обговорено питання про стан та проблеми методичної діяльності бібліотечних закладів регіону, перспективи взаємодії тощо.

2070. 1999, 10 лютого. За ініціативою ХДНБ, Харківського історичного музею організовано зустріч “за круглим столом” з питання “Біобібліографія як джерело життєпису видатних діячів Слобожанщини”.

2071. 1999, 17 лютого. Відділ технічної літератури разом з Інститутом удосконалення лікарів, НДІ охорони здоров’я дітей та підлітків організував “круглий стіл” за темою “Актуальні питання репродуктології”. Співпрацівники відділів технічної літератури та науково-методичного підготували статтю з досвіду його проведення до журналу “Бібліотечна планета”.

2072. 1999, 18 лютого. На науково-практичному семінарі (Харківський гуманітарний інститут “Народна українська академія”) заслухано повідомлення співробітників ХДНБ “З історії вивчення бібліотечної справи Харківщини”, “Досвід пошукової та дослідницької роботи з відтворення історії бібліотек Харкова”, “Краєзнавчі напрямки діяльності вузівських бібліотек”, “Д.І. Багалій та вузівські бібліотеки Харкова”.

2073. 1999, 5 березня. Співпрацівники науково-методичного відділу брали участь у третіх читаннях, присвячених пам’яті К.І. Рубинського за

темою "Бібліотека на порозі ХХІ століття: історія і сучасність" (Центральна наукова бібліотека Харківського державного університету).

2074. 1999, 19 березня. ХДНБ брала участь у презентації серії навчальних посібників Харківської державної академії культури "Інформаційні технології в документознавстві".

2075. 1999, 30 березня. В актовому залі бібліотеки відбулася наукова конференція, організована Харківською асоціацією сучасних інформаційних технологій за участю ХДНБ за темою "Інформаційна комп'ютерна мережа Харківського регіону: стан та перспективи розвитку".

2076. 1999, березень. Фахівці науково-методичного відділу підготували проект "Положення про бібліотеки і бібліотечну справу Харківської області".

2077. 1999, березень. Співпрацівники відділу рідкісних видань і рукописів підготували на замовлення НБУ ім. В.І. Вернадського та Української бібліотечної асоціації інформацію про діяльність ХДНБ, склад фонду рідкісних видань та рукописів до "Енциклопедії сучасної України (ХХ століття)", біобібліографічні статті "А.А. Дельвіг", "Г.А. Шенгелі" до довідника "Літературна Харківщина".

2078. 1999, 3-9 квітня. На традиційній міжнародній науковій конференції "Чеховські читання" завідуючий відділом рідкісних видань і рукописів І.Я. Лосієвський виступив з повідомленням "Біографічні образи Чехова".

2079. 1999, 16 квітня. Відбулося засідання вченої ради бібліотеки. Розглянуто питання "Проблеми переорієнтації науково-методичної діяльності ХДНБ ім. В.Г. Короленка за сучасних умов".

2080. 1996, 16-18 квітня. Співпрацівники бібліотеки брали участь у міжнародному фестивалі "Мир книги 99" (Харківський академічний театр опери та балету ім. М.В. Лисенка). ХДНБ одержала у дарунок низку видань від провідних видавництв.

2081. 1999, 22 травня. На розширеному засіданні ради завідуючих відділами при директорі ХДНБ розглядалося питання "Про ефективність роботи за основними напрямками діяльності відділу комплектування фондів ХДНБ ім. В.Г. Короленка". Прийнято рішення переглянути технологічну інструкцію "Шлях документа в процесі обробки", розробити критерії оцінки вартості видань літератури іноземними мовами.

2082. 1999, 24-26 квітня. Під час відрядження співпрацівника науково-методичного відділу К.О. Ткач до ЦБС Золочівського та Дергачівського районів вивчено стан діяльності бібліотек, підготовлено статтю "Хто допоможе сільській бібліотеці" до газети "Культура і життя".

2083. 1999, 27 квітня. У міжвідомчій нараді з питань комплектування бібліотечних фондів, організованій ХДНБ, взяли участь 50 бібліотек Харківського регіону. Розглянуто питання про послуги науково-виробничого підприємства “Ідея” (м. Донецьк), досвід співпраці ХДНБ з цим підприємством.

2084. 1999, 29 квітня. Наказом директора бібліотеки Л.П. Незнамової затверджено новий склад дорадчих органів ХДНБ: вченої ради та її секцій, ради завідуючих відділами при директорі, комісій з питань збереження бібліотечних фондів. До роботи цих управлінських органів залучено провідних фахівців бібліотеки, викладачів Харківської академії культури.

2085. 1999, квітень. Підготовлено матеріали про українського педагога, бібліотекознавця, бібліографа, книгознавця Б.О. Боровича (Фінкельштейна) та видатного бібліотекознавця Л.Б. Хавкіну для “Енциклопедії сучасної України (XX століття)”.

2087. 1999, 14 травня. Фахівці ХДНБ взяли участь у чергових Сумцовських читаннях (Харківський історичний музей). На секційному засіданні наукової конференції “Краєзнавчі дослідження з історії культури Слобожанщини” присутніх було ознайомлено з фундаментальною бібліографічною працею “Микола Федорович Сумцов (1854–1922)”, підготовленою ХДНБ з науковим коментарем канд. іст. наук В.З. Фрадкіна за сприяння Інституту історії України (м. Київ).

2088. 1999, 18-21 травня. На запрошення Житомирського науково-краєзнавчого товариства дослідників Волині співпрацівник відділу організації НДР взяла участь у Міжнародній науково-практичній конференції “Бердичівська земля в контексті історії України” (Житомир-Бердичів-Верхівня). Було ознайомлено присутніх з повідомленням “Бердичівські стародруки польською мовою у фондах Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка”, підготовленим за матеріалами дослідження польськомовного фонду.

2089. 1999, 24-26 травня. Під час перебування у ХДНБ співпрацівника Національної парламентської бібліотеки України відділом організації НДР було проведено анкетування 134 фахівців у межах загальнодержавного дослідження “Соціальний портрет бібліотекаря”.

2090. 1999, 27 травня. На науково-практичній конференції “200 років Харківської єпархії Української православної церкви” низку повідомлень представили співпрацівники ХДНБ: “Харьковские епархиальные ведомости” – джерело вивчення історії Слобожанщини”, “Церковні (духовні)

бібліотеки Слобожанщини”, “Історія благодійництва в Харківській єпархії”, “Митрополит Київський та Галицький Флавіан: сторінки життя”.

2091. 1999, 27-28 травня. Співпрацівники відділів україніки, науково-методичного та організації науково-дослідної роботи взяли участь у виїзному засіданні обласного клубу професійного спілкування директорів ЦБС Харківської області. Фахівці ХДНБ виступили з інформацією “З історії бібліотечної справи Харківщини”, про інновації краєзнавчої діяльності бібліотек та використання церковних матеріалів у роботі ЦБС.

2092. 1999, квітень-травень. За ініціативою та підтримкою посольства Республіки Австрія в Україні Австрійською бібліотекою при ХДНБ спільно з Австрійським центром ім. Ю. Зойфера проводилася вікторина “Видатні особистості Австрії”.

2093. 1999, 2-3 червня. На міжнародній науковій конференції “Науково-теоретичні здобутки Слобідської України: філософія, релігія, культура (досвід ретроспективного аналізу)”, присвяченій 85-річчю Харківського єпархіального церковно-археологічного музею, були представлені повідомлення співробітника відділу рідкісних видань і рукописів “Антоний Храповицький в Харькове” і “Антоний Храповицький в годы революции”.

2094. 1999, 4 червня. Відбулася презентація розширеної експозиції до 200-річчя з дня народження О.С. Пушкіна “Велика Пушкініана”. Життя і творчість поета, його епоху відображали сотні різноманітних друкованих, рукописних, архівних документів.

2095. 1999, 7-19 червня. Фахівець Австрійської бібліотеки при ХДНБ взяв участь у роботі семінару для працівників австрійських бібліотек (м. Клостернойбург), організованого Австрійським інститутом Східної та Південно-Східної Європи.

2096. 1999, 17-19 червня. Співпрацівник відділу іноземної літератури брала участь у семінарі “Розвиток електронних видань” (м. Київ), організованому міжнародним фондом “Відродження” та Інститутом відкритого суспільства.

2097. 1999, травень. Завідуючий відділом рідкісних видань і рукописів, канд. філол. наук І.Я. Лосієвський виступив з повідомленнями “Книги з автографами поетів пушкінського часу у ХДНБ ім. В.Г. Короленка” на міжнародній конференції “Пушкін наприкінці ХХ ст.” (Харківський державний університет), репрезентував матеріал “Досвід і перспективи біографічних досліджень Пушкіна” на міжнародній конференції “Актуальні проблеми сучасного пушкінознавства” (Харківський державний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди).

2098. 1999, травень-червень. На допомогу користувачам видано анотований покажчик “Каталоги, картотеки та бази даних ХДНБ ім. В.Г. Короленка”.

2099. 1999, 1-25 червня. У музеї літератури в Києві відбулася презентація виставки “Тете у дзеркалі України”. На ній були представлені книги українською та російською мовами 1883–1997 років видання з фондів ХДНБ.

2100. 1999, 7 липня. Відбулися урочисті збори колективу книгозбірні з нагоди ювілею Лілії Павлівни Незнамової, директора ХДНБ з 1989 р. Колектив бібліотеки, представники місцевих органів влади, керівники закладів культури Харкова тепло вітали директора з ювілеєм, а також з 40-річчям трудової діяльності в ХДНБ.

2101. 1999, липень-вересень. До фонду рідкісних видань і рукописів надійшли матеріали: особистий архів (автографи оригінальних творів та перекладів, листування, малюнки, фотодокументи) В.Козового (1937–1999), поета, перекладача, есеїста, уродженця Харкова, представника діаспори у Франції; особистий архів філолога, теоретика та історика літератури, д-ра філол. наук проф. ХНУ ім. В.Н. Каразіна М. Зельдовича.

2102. 1999, липень-грудень. На підставі листа Міністерства культури і мистецтв України за № 15-3515/17 та з метою раціонального використання бюджетних коштів працівникам бібліотеки були скорочені доплати за суміщення професій. Доплату за суміщення одержували 9 працівників, надбавку за високу якість – 349 фахівців.

2103. 1999, 7-9 вересня. Директор ХДНБ Л.П. Незнамова брала участь у “круглому столі” на тему: “Регіональна бібліотечна політика”. Вона присвятила свій виступ питанням збереження бібліотечних фондів.

2104. 1999, 15 вересня. Згідно з “Програмою збереження бібліотечних та архівних фондів на 2000–2005 роки”, затвердженою Кабінетом Міністрів України, при ХДНБ створюється міжвідомчий центр консервації і репрографії.

2105. 1999, 16 вересня. Науково-методичний відділ провів міжвідомчий семінар “Стратегія реформування науково-методичної служби бібліотек в сучасних умовах” за участю керівників методичних служб Харкова, викладачів Харківської академії культури, громадських бібліотечних об’єднань. Співпрацівники ХДНБ прочитали лекцію “Створення нової моделі методичної служби бібліотек: досвід, проблеми, перспективи, виступили на засіданні “круглого столу”, зокрема Харківських книгозбірень.

2106. 1999, 20-25 вересня. У Москві, в Гете-Інституті проходив семінар з підвищення кваліфікації співпрацівників німецьких читальних залів країн СНД за участю фахівця Німецького читального залу ХДНБ.

2107. 1999, 21 вересня. На черговому засіданні Харківського громадського об'єднання інтелігенції "Круг" І.Я. Лосієвський виступив з повідомленням про склад Чичибабінської меморіальної колекції, створеної у бібліотеці за допомогою цієї організації.

2108. 1999, 23-24 вересня. Співпрацівники ХДНБ брали участь у Міжнародній науковій конференції "Інформаційна та культорологічна освіта на зламі тисячоліть" (Харківська державна академія культури).

2109. 1999, 29 вересня. У зв'язку з 40-річчям трудової діяльності в ХДНБ Алли Михайлівни Перепечі, бібліотекаря, завідуючого науково-методичним відділом, заступника директора з наукової роботи директор бібліотеки Л.П. Незнамова вручила ювіляру лист-подяку Міністерства культури і мистецтв України за багаторічну та сумлінну працю, за внесок у розвиток вітчизняного бібліотекознавства, методичної і науково-дослідної роботи.

2110. 1999, 29 вересня. В актовому залі відбулися урочисті збори, присвячені Всеукраїнському дню бібліотек. Директор ХДНБ Л.П. Незамова привітала працівників зі святом, відзначила вагомий внесок книгозбірні у розвиток науки, освіти, культури Харкова. За багаторічну бездоганну працю було нагороджено листами подяки понад 30 співпрацівників.

2111. 1999, 30 вересня. Мірошникова Валентина Валентинівна, заступник директора ХДНБ нагороджена Почесною грамотою Кабінету Міністрів України за значний особистий внесок у розвиток бібліотечної справи в Україні, плідну громадсько-просвітницьку діяльність та з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек.

1212. 1999, липень-вересень. За наслідками дослідження українознавчого фонду бібліотеки підготовлено статтю "Книжкові видання з педагогіки як складова українознавчого фонду ХДНБ ім. В.Г. Короленка". У межах регіонального дослідження "Історія бібліотечної справи Харківщини" на замовлення Куп'янської районної бібліотеки підготовлено аналітичні матеріали, бібліографічний список про становлення та розвиток бібліотечної справи Куп'янщини кінця ХІХ-поч. ХХ ст.

За результатами опрацювання першоджерел ХІХ–ХХ ст. підготовлено повідомлення "Громадська ініціатива В.Г. Короленка в організації бібліотек" на науковій конференції. За результатами дослідження фонду

полоніки ХДНБ підготовлено: повідомлення “Дослідження і розкриття польськомовного фонду як напрямок науково-дослідної роботи ХДНБ” на науковій конференції, біобібліографічний нарис “Адам Міцкевич і Харків”.

2113. 1999, 1 жовтня. До фонду ХДНБ надійшли особисті архіви харківських письменників-фантастів А. Валентинова та Г.Л. Олбі (Д. Громова і О. Ладиженського).

2114. 1999, 3 жовтня. Завідуюча відділом україніки Валентина Олександрівна Ярошик отримала почесну нагороду – Орден преподобних Антонія і Феодосія Києво-Печерських і преподобного Нестора літописця за плідну культурно-просвітницьку діяльність та з нагоди 200-ліття Харківської єпархії.

2115. 1999, 8 жовтня. Відбулася традиційна міжвідомча науково-практична конференція “Короленківські читання”, присвячена 113-й річниці з дня заснування ХДНБ. Заслухано та обговорено доповіді і повідомлення: “Досвід роботи ХДНБ ім. В.Г. Короленка у забезпеченні зберігання і доступності рідкісних видань”; “Зберігання бібліотечних фондів, теоретико-прикладні аспекти”; “Польські стародруки та рідкісні видання у фондах ХДНБ”, “Про наслідки вивчення фонду нотних видань ХДНБ”, “Прижиттєві видання творів М.О. Бердяєва у фондах ХДНБ”, “Церковні бібліотеки Слобожанщини”, “Книжкова продукція Благотворительного общества издания общепольных и дешевых книг (1898–1917 pp.) у фондах ХДНБ”, «До характеристики кадрів ХДНБ» та інші.

2116. 1999, 26 жовтня. В інституті літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України відбувся захист докторської дисертації “Анна Ахматова і проблеми наукового бібліографування”. Її захистив І.Я. Лосієвський, завідуючий відділом рідкісних видань і рукописів ХДНБ.

2117. 1999, 22 жовтня. У німецькому читальному залі було проведено перше засідання клубу “Діалог” на тему “Людина... Що їй потрібно від життя?” за участю активу клубу, викладачів німецької мови.

2118. 1999, 29 жовтня. В актовому залі книгозбірні проведено нараду з питань збереження бібліотечних фондів, зокрема про роль ХДНБ у реалізації державної “Програми збереження бібліотечних і архівних фондів до 2005 року”.

2119. 1999, 2-4 листопада. На базі Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна відбувся регіональний семінар “Впровадження комп’ютерних технологій у

бібліотеках вищих учбових закладів III–IV рівнів акредитації” за участю фахівців ХДНБ, бібліотек провідних вузів Північної і Східної України.

2120. 1999, 5 листопада. На науковій конференції “Багаліївські читання” (Харківський гуманітарний інститут “Народна українська академія”) фахівці ХДНБ виступили з повідомленнями: “Д.І. Багалій і Національна бібліотека України”, “Дмитро Іванович Багалій та Харківська єпархія”.

2121. 1999, 22 листопада. У відділі рідкісних видань і рукописів відкрилася експозиція, присвячена 125-річчю від дня народження видатного історика, академіка Є.В. Тарле (1874–1955). На ній представлені рукописи, фотодокументи з особистого фонду вченого, прижиттєві видання його творів, книги з особистої бібліотеки академіка. За матеріалами виставки було знято відеофільм.

2122. 1999, 23-23 грудня. Проходили заняття традиційних курсів підвищення професійної кваліфікації співпрацівників зі стажем роботи у ХДНБ до одного року.

2123. 1999, 25 грудня. Муніципальну (творчу) премію Харківського міськвиконкому одержала зав. відділом україніки В.О. Ярошик за вагомий внесок у розвиток культури, підготовку бібліографічної праці “Історія Харківської єпархії” (Х., 1999), до 200-річчя Харківської єпархії Української Православної церкви.

2124. 1999, жовтень-грудень. У відділі обслуговування читачів встановлено потужний комп’ютер з сучасним програмним забезпеченням для виготовлення пластикових читацьких квитків.

2125. 1999, жовтень-грудень. У серії “Повернені імена” видано біобібліографічний покажчик “Олекса Федорович Влизько (1903–1934)” у серії “Діячі української діаспори” – “Українська письменниця Докія Гуменна (1904–1996)”. За результатами наукової розвідки “Українська книга у фондах державних бібліотек і музеїв України” підготовлено друкований каталог “Українська преса у фонді ХДНБ. Ч.1. Газети”.

2126. 1999. Нестача коштів на відправлення літератури поштою до різних регіонів України, реорганізація та ліквідація багатьох підприємств призвели до подальшого скорочення кількості колективних абонентів (1998 р. – 1576, 1999 – 1152). Внаслідок активізації запису науковців до бібліотеки кількість індивідуальних абонентів зросла до 2453 проти 2030 у 1998 році.

2127. 1999. Удосконалено систему реєстрації користувачів, зокрема в автоматизованому режимі. Введено перереєстрацію власників читацького квитка шляхом використання зчитувача магнітної смуги і кодування

пластикових карток. Загалом протягом останніх трьох років вперше спостерігалась активізація запису докторів, кандидатів наук, аспірантів, фахівців. Протягом року бібліотеку відвідало 17669 користувачів цих категорій.

2128. 1999. На замовлення харківських військового та педагогічного університетів підготовлено письмові довідки “Нові надходження літератури з Американського інституту електриків та електронщиків, видавництва “IEEE Press”, “Навчання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку англійській мові”.

2129. 1999. Аналітичний огляд друкованих джерел з книжкових фондів ХДНБ ім. В.Г. Короленка “Міцкевич і Харків” тиражувався за спонсорської підтримки Генерального Консульства Республіки Польща у Харкові.

2130. 1999. За результатами дослідження бібліотечного фонду українознавчих видань (1997–1998 рр.) надруковано довідку “Зміст і структура українознавчого фонду ХДНБ”.

2131. 1999. Бібліографічним покажчиком “Краєзнавець Микола Олександрович Корж” розпочато серію “Краєзнавці Слобожанщини”. Спільно з Харківською асоціацією сучасних інформаційно-бібліотечних технологій і її коштом видано каталог книжкової виставки “Автоматизовані бібліотечно-інформаційні технології”. Підготовлено також каталоги книжкових виставок “Конфліктологія: історія, теорія, практика”, “Геополітика України”, “Аграрне та екологічне право України”, “Харків і харків’яни у виданнях української діаспори”.

2132. 1999. Підготовлено і видано: методичні матеріали: “Критерії оцінки праць за результатами наукової діяльності бібліотек”, “Особливості вивчення фонду періодичних та продовжуваних видань у науковій бібліотеці”, “Дослідження бібліотечних фондів мовами національних меншин”, “Методичні рекомендації зі складання річного плану-звіту структурного підрозділу ХДНБ”.

2133. 1999. На підставі досвіду наукової діяльності ХДНБ, існуючих теоретико-прикладних розробок з бібліотекознавства, бібліографознавства, наукознавства та інформатики підготовлено і надруковано методичні поради “Критерії оцінки праць за результатами наукової діяльності бібліотек” та “Особливості вивчення фонду періодичних та продовжуваних видань у науковій бібліотеці”.

2134. 1999. Кризовий стан комплектування бібліотечних фондів вузів, поглиблення навчальних програм, розширення читацьких прав студентів

обумовили зростання їх кількості у складі користувачів ХДНБ (18417 осіб або 49,2 %).

2135. 1999. На основі фонду рідкісних видань і рукописів підготовлено 35 інформацій (замовлень) для користувачів, у т.ч.: про прижиттєві та рідкісні видання, журнальні публікації Івана Франка; документальні матеріали з історії вищої освіти на Сході України (XV111–X1X ст.); книги і рукописи замкових бібліотек Волині XV–XV111 ст., мемуари XX ст.

2137. 1999. Використання запозичених та власних баз даних гуманітарного профілю, повнотекстової реферативної і патентної інформації на CD-ROM суттєво вплинуло на повноту і оперативність бібліографічної інформації, досить високу продуктивність бібліографічного обслуговування, розширення асортименту послуг.

2138. 1999. Працівники ВІЛ, ІБВ підготували бібліографічні матеріали (529 описів) “Вольфаганг Гете і література про його життя та творчість у фондах ХДНБ” до покажчика “Гете у дзеркалі України”. Твори Гете та література про його творчість в українських бібліотеках”, виданого Гете-Інститутом (Київ).

2139. 1999. На замовлення Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського НАН України для “Енциклопедії сучасної України” були підготовлені матеріали довідкового характеру про відомого у 20-ті роки XX ст. українського педагога, бібліотекознавця, бібліографа, книгознавця, першого завідувача консультаційно-бібліографічним відділом ХДНБ Б.О. Боровича (1883–1938 рр.). За результатами пошукової роботи представлено інформацію для редколегії “Харківського біографічного словника” про керівників Харківської губернії перших років Радянської влади та з історії Харківського академічного театру опери і балету, Харківської міської лікарні № 2, Сумського Слобідського полку. У зв’язку зі створенням “Книги почесних громадян м. Харкова” для Харківської міської адміністрації підготовлено матеріали з мистецтва оформлення книги.

2140. 1999. Розширювалась участь ХДНБ у міжнародних, загальноукраїнських і міських просвітницьких та інформаційно-масових заходах. Бібліотека брала участь у Шевченківських днях у Харкові, Сковородинівських святах, ювілеях Гната Хоткевича, фольклорних святах “Слобожанська муза”, “Слобожанський Великдень”. Великий резонанс серед наукової та творчої інтелігенції мало засідання за “круглим столом” за темою “Український інтелект на порозі ХХ1 ст.”

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНИЙ НАРИС.....	3
1981.....	18
1982.....	20
1983.....	23
1984.....	26
1985.....	27
1986.....	28
1987.....	29
1988.....	30
1989.....	31
1990.....	32
1991.....	37
1992.....	39
1993.....	41
1994.....	43
1995.....	48
1996.....	56
1997.....	61
1998.....	67
1999.....	73

Наукове видання

**Харківська державна наукова
бібліотека ім. В.Г. Короленка
Події. Факти**

Довідник
Частина 3
1980–1999

Відповідальний за випуск В.Д. Ракитянська,
засл. працівник культури України

Редактор Л.П. Незнамова,
засл. працівник культури України

Підписано до друку Формат паперу 60x84 1/16 друк. ар.,
обл.-вид. арк. Папір для множ апаратів. Тираж 90. Замовлення
№ Ксерокс ХДНБ ім. В.Г. Короленка, 61003, Харків-3, пров.
Короленка, 18.